

VOMI

**VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS**

SOBAT

7e jaargang - december 1992 - nr. 26

L.S.,

In 1988 onthulde Z.K.H. Prins Bernhard in Roermond het Nationaal Indië-monument 1945-1962. Sindsdien hebben tienduizenden sobats veelal met hun echtgenotes - een of meer keren een bezoek aan dat monument gebracht om er een paar ogenblikken stil te staan bij het grote offer dat zoveel wapenbroeders destijds overzee hebben gebracht. Voor Koningin en vaderland, maar zeker ook voor de orde en rust in die grote overzeese archipel. In 1980 zijn bij het monument nog 18 grote zuilen gebouwd waarop de namen van de 5843 omgekomen Indië-militairen zijn gegraveerd.

De bouw van het monument heeft in totaal rond een miljoen gulden vergoed. Voor het optrekken van de zuilen heeft de Minister van Defensie de helft daarvan op tafel gelagd. Honderdduizenden guldens zijn in korte tijd door de Indië-militairen zelf bijeengebracht. Daardoor is het ook een monument van ons allemaal samen geworden.

De Minister van Defensie heeft ook de zware financiële last van het periodiek groot onderhoud van onze schouders weggenomen. Wat voor de stichting overblijft zijn de lasten van de - wat oneerbiedig gezegd - exploitatie (zoals b.v. de energierekening tot een bedrag van ± f 6000,- per jaar, de kosten van assurantie ad ± f 3000,- per jaar en de kosten van de jaarlijkse nationale herdenking. Om al die kosten te kunnen blijven voldoen vragen wij u toe te treden tot de in de stichtingsstatuten verankerde groepering "Vrienden van het monument". U kunt dat doen door jaarlijks een bedrag (minimaal f 25,-) in de kosten bij te dragen.

Wij stellen daartegenover de belofte, dat wij u periodiek op de hoogte houden van alles wat er rondom het monument gebeurt. En u ontvangt een kleurrijk certificaat dat bevestigt dat u Vriend van het monument bent geworden.

Voor uw hopelijk royale bijdrage zijn wij u bij voorbaat dankbaar en erkentelijk.

Namens het bestuur van de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962,

Betty de Klerk, secr.

Foto: Nationaal Indië-monument te Roermond

*Elk jaar vindt op 7 september om 14.00 uur
bij dit monument een
Nationale Dodenherdenking plaats.*

Secretariaat:
Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. Telefoon 04752 - 2094
Bankrelatie: Rabobank Roermond, gironummer 1049241
rekeningnr. 174174039.

LIEVER NIET IN GROEPSVERBAND? KIES DAN VOOR AURORA PrivacyTours.

Dit zijn individuele doch verzorgde reizen, opgesteld aan de hand van uw wensen en uw reisbudget. U bepaalt zelf:

- uw vertrekdatum, reisduur en programma
- de luchtvaartmaatschappij waarmee u wenst te vliegen
- de gewenste accommodatie (vanaf guesthouses tot en met wereldklasse hotels)
- het gewenste vervoer en de excursies in uw vakantiebestemming(en).

Bij aankomst op uw bestemming wordt altijd voor uw vervoer en opvang gezorgd.

INDONESIË: Vraag naar onze brochure: "van Sabang tot Merauke"!

Andere AURORA PrivacyTour bestemmingen en brochures:

- Thailand
- Maleisië
- Singapore
- USA (vasteland)
- Hawaï
- Brazilië

HAWAÏ

16 dagen WAIKIKI, per persoon al vanaf f 2.685,-
Inclusief vliegbiljetten, bloemenhuide bij aankomst, accommodatie in een 2-persoonskamer, lokale belastingen en diensten van onze lokale nederlandsprekende vertegenwoordiging.

LOSSE TICKET VERKOOP

Van iedere luchtvaartmaatschappij en naar alle bestemmingen ter wereld zoals CANADA, AUSTRALIË, NIEUW ZEELAND.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).
Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartaansluitingen, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

FONDS SOCIALE ZORG

Met herkenning begint erkenning

Draagt ons borstembleem en onze nieuwe stropdas bij alle V.O.M.I. gelegenheden. U kunt ze weer bestellen bij uw afdelingspenningmeester.

Borstembleem	f 12,50
Stropdas donkerrood	f 22,50
Stropdas donkerblauw	f 22,50
VOMI stickers	f 1,00

U kunt de artikelen ook bestellen bij de beheerder Fonds Sociale Zorg, J.G. Huijgen Beemdgras 60, 2804 NV Gouda, telefoon 01820-33330, Postgiro 61.31.84.4

Postzegels

Postzegels gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, bewaar ze en stuur uw postzegels naar mevrouw Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem. Alle aangesloten verenigingen worden verzocht aan de inzameling mede te werken.

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemlegging en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders- en reünieverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden. Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 938 graffoto's verstrekt (450 in 1989). Op de Erevelden in Thailand werden 228 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144). In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten -16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranslegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore, Ambon en Birma gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen gaarne worden verstrekt.

Wat Birma betreft moet rekening gehouden worden met grote vertraging en zelfs met een tijdelijke onuitvoerbaarheid van opdrachten.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat van 18 x 24 cm. bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING

Bankplein 5

Postbus 85881 - 2508 CR 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3541300 - Giro 401.000

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

K.v.K. ARNHEM V. 123191

V.O.M.I.

K.T.O.M. "BRONBEEK"

Velperweg 147

6824 MB Arnhem

6e jaargang, nummer 26

December 1992

Jaarcontributie minimaal f 27,50

inclusief 6x per jaar "Sobat"

Eroloden

J.W.J. in den Berken
Mevr. U. Zantinga-Edens

Algemeen Bestuur

Voorzitter: J. Dijkema
2e Voorzitter: T. Lentz
Vice Voorzitter: G. Determan
Secretaris: G. Determan, Brongeloo 88
3068 PB Rotterdam tel. 010-42061308
Penningmeester:
D. Mennens, Lijsterlaan 12
3056 CH Rotterdam, tel. 010-4188239
Postbanknummer 42.39.398
Amrobanknummer 45.8591.300
t.n.v. Vereniging Oud Militairen Indiëgangers
Rotterdam
Algemeen Adjunkt: C.L.W. van Haalen
Bestuurslid: N. den Hollander
Bestuurslid: Victor C. Bridié

Raad van Advies

Voorzitter: M.M. Bakker, Res. Luitenant-Kolonel der
Artillerie b.d.
Leden: M. Bevers, Kolonel der Fuseliers, Chef Staf I
Div. "7 december"
R. Boekhoff, Brigade-Generaal der Fuseliers b.d.
H. Boschma, Oud Burgemeester
W. Epke, Ridder MWO Brigade-Generaal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO Major b.d.
L.M. Staffou, Luitenant-Kolonel der Infanterie Staf
Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht.

Ledenadministratie

N. den Hollander
Steringstraat 218, 5343 GL Oss.
tel. 04120-25109

Voorzitter Sociale Commissie

Victor C. Bridié
Van Nijenrodestraat 117, 2597 RL Den Haag
tel. 070-3280158

Redactiecommissie

J.P.C. Rausch
Kon. Wilhelminalaan 387, 2274 AK Voorburg
tel. 070-3857934
R. Grit
nr. 90, 9458 TD Balloo
tel. 06924-1351
J. Zwaan
Lijzde 45, 1034 KN Amsterdam
tel. 020-6319151

Filmdienst

J. de Wit, Molenbrink 60
2553 GR Den Haag
tel. 070-3877822

Correspondentie

1. Opgeve nieuwe leden, adreswijzigingen en inschrijvingen omtrent contributie betalingen te richten aan de leden-administrateur.
2. Zaken, de vereniging betreffende, richten aan de secretaris dagelijkse bestuur.
3. Kopij oproepen, ingezonden stukken en afdelingsnieuws richten aan redactie J.P.C. Rausch.

Van de voorzitter

De oproep in het laatste nummer van de Sobat in 1991 om door een gezamenlijke inspanning te trachten het aantal oud Indië militairen zich in grotere getale te laten verenigen om te zorgen dat onze stem met meer mankracht zou worden gehoord, heeft onze stoutste verwachting overtroffen. Begonnen wij dit jaar met + 3500 leden, de verwachting is dit jaar het 5000e lid te kunnen inschrijven. Zeer verheugend is het dat niet alleen het ledental sterk is gestegen maar wij mochten tevens de Friese vereniging met + 450 leden verwelkomen.

De vraag aan allen om voor een sterke Vomi te zorgen is door U fantastisch opgepakt. Het is niet altijd eenvoudig oude Sobats te bewegen zich via onze veteranenorganisatie te manifesteren en te zorgen dat in de betrekkelijk korte tijd die onze vereniging nog te gaan heeft de ons toegedachte erkenning als oud Indië militair een maximale inhoud te geven.

Het blijkt steeds meer dat nu we ouder worden een aantal onzer problemen krijgen door hun Indië periode en ik geloof dat het de plicht van ons allen is deze problemen gezamenlijk aan te pakken, dat kan oa. door onze actieve sociale-commissie.

Velen hebben zich ook dit jaar weer voor de Vomi en dus voor hun vereniging ingezet; in de eerste plaats de besturen van de verenigingen die een groot deel van hun vrije tijd besteden aan hun Vomi. Voorts de redactie en medewerkers van onze Sobat, het valt niet mee om een "elk wat wijs" te produceren maar wij geloven dat men daar zeer goed in is geslaagd.

De filmdienst is weer volop bezig om ons via oude en nieuwe beelden te tonen wat wij ondanks vele negatieve publiciteit, daar hebben bereikt.

De al eerder genoemde sociale-commissie heeft ook dit jaar weer een groot aantal problemen kunnen oplossen of kunnen helpen met het doorverwijzen naar instanties waar het probleem thuis hoort.

Tevens zijn wij veel dank verschuldigd aan de Raad van Advies die zich ook het afgelopen jaar weer heeft ingezet om te zorgen dat de Vomi zich ook naar "buiten" nog beter kon profileren. Door toedoen van de adviseurs is Friesland weer op het oude nest terug gekeerd. Speciaal door het contact met de spreekbuis van onze adviseurs de heer M.M. Bakker, is een speciale band ontstaan en wij kunnen te allen tijden een beroep op hem doen, waar dan ook op een gepaste manier gebruik van wordt gemaakt.

Ik weet dat het onmogelijk is een ieder te noemen die zich voor de Vomi heeft ingezet, maar weet U er van overtuigd dat alle medewerking in dank wordt aanvaard door alle leden van onze vereniging.

Wij weten dat de Vomi geen blijvertje zal zijn, ik hoop echter dat door onze gezamenlijke inspanning de "Indiëperiode" niet uit de Nederlandse geschiedenis zal verdwijnen.

Met dank voor de samenwerking, wens ik U mede namens alle bestuursleden prettige feestdagen en een voorspoedig 1993.

J. Dijkema

Kopij Sobat nr. 27 uiterlijk inzenden 25 januari 1993.

Motto: *Qui non vetat peccare cum possit, jubet.*

(Wie het kwaad niet naar vermogen belet, bevordert het)

De veteraan, de herdenking en de erkenning

Van vakantie terugkomend heb ik mij er weer eens op betrappt dat ik een "tic" heb. Nu zult U zich kunnen afvragen wat mijn vakantie en die "tic" met elkaar te maken hebben. Heel veel.

De vakantie hebben mijn vrouw en ik namelijk doorgebracht in Frankrijk en daar heb ik extra last van die "tic". Ik kan namelijk geen enkele soldatenkerkhof voorbij komen of ik stop en loop langs de graven van de daar rustende soldaten. Bovendien is het eerste dat ik in elke stad of dorp opzoek het monument van "nos enfants", gesneuveld in wat in Frankrijk heet "la grande guerre". De oorlog van '14-'18. Ik voel mij met hen verbonden.

Waarschijnlijk hebben wel meer veteranen een dergelijke tic.

Dat de Fransen de spoorwagon in Rhondos als een soort bedevaartsplaats zien is voor mij niet zo heel vreemd. Op 11 november 1918 werd daar het einde vastgelegd van een oorlog die de bloem van de Franse jeugd had weggerukt.

"La signature de l'armistice."

In elk dorpje in Frankrijk staat wel een oorlogs-monument. En daarop staan dan de namen van de gevallen. Uit elk gezin wel één en soms zelfs meer dan één. In de nabijheid van de slagvelden van zowel van de eerste als de tweede wereldoorlog vind je de begraafplaatsen van de gesneuvelde soldaten. Bastogne (Bastenaken), de Somme en Passendale zijn begrippen die met die begraafplaatsen samenhangen.

En als ik dan op een van de Britse begraafplaatsen rondloop dan zijn er altijd drie soorten graven waar ik bij moet blijven staan. De eerste soort is die waarop staat "an unknown soldier of the great war", "known unto GOD", de tweede soort is die waar wel een naam op staat, maar dan staat er bij vermeld dat de gevallen soldaat op die begraafplaats moet liggen maar men weet niet waar, de derde soort is die waar op vermeld staat dat de gevallen soldaat behoorde tot de "Black Watch." Deze laatste groep is gebaseerd op een vreemde affiniteit die ik met dat beroemde Schotse regiment heb.

En ook dan moet ik constateren dat ik mij op zulke momenten verwant voel.

De 11e november

Het begin van een indrukwekkende Engelse traditie.

De Engelsen hebben dan hun "Poppy Day."

De veteranen marcheren op die dag (ook wel Remembrance Sunday genoemd) langs de cenotaph op Whitehall om hun gevallen kameraden te eren en te gedenken.

Als U op deze dag op de BBC hebt afgestemd en de plechtigheid hebt gevolgd, dan zijn er drie dingen die ons als buitenlanders opvallen. Voor degenen die deze drie elementen niet kunnen thuisbrengen zal ik een korte toelichting geven.

Deze drie elementen zijn:

- de 'cenotaph op Whitehall.'
- het begrip "poppy day."
- de bij elke plechtige gelegenheid uitgesproken woorden "we will remember them."

ad a. een "cenotaph."

Het woord "cenotaph" is afgeleid uit het Grieks. "Kenos" betekent leeg en "taphos" betekent graf. Een cenotaph is dus letterlijk een "leeg graf."

De encyclopedie geeft hiervan de volgende verklaring:

"In de klassieke oudheid het grafteken dat werd opgericht voor de overledenen wier lichaam niet aanwezig was, opdat de ziel in het vaderland de haar toekomstige cultus niet zou ontberen. In later tijd is deze benaming gebezigd voor graftekens in de wand van een kerk e.d. terwijl het graf zich in de vloer of elders bevindt."

De cenotaph op Whitehall in Londen is een geheel uit natuursteen opgetrokken sokkel met daarop een doods-kist. Aan weerszijden bevinden zich de vlaggen van de legeronderdelen.

Het is ontworpen door Sir Edwin Lutyens.

Het graf van de "onbekende soldaat" bevindt zich in de Westminster Abbey. Vandaar de cenotaph op Whitehall.

ad b. "poppy day."

Een poppy is een papaver of klaproos. Het is het zinnebeeld van de graven waarin de gevallen soldaten rusten.

Het embleem is gekozen naar aanleiding van een gedicht van een Canadese arts genaamd John McCrae. Het verscheen in 1915 in het Engelse tijdschrift "Punch." De woorden luiden:

Flanders Fields

In Flanders fields the poppies blow
Between the crosses row on row
That mark our place; and in the sky
The larks, still bravely singing, fly
Scarce heard amid the guns below.

We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved and were loved, and now we lie
In Flanders Fields.

Take up your quarrel with the foe;
To you from failing hands we throw
The torch; be yours to hold it high
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders Fields.

Enkele weken voor "Remembrance Sunday" worden in Engeland papieren poppies verkocht en vrijwel iedereen zie je er dan mee lopen. De opbrengst van die verkoop of collecte gaat naar een stichting die de belangen van de veteranen behartigt. De opbrengst daarvan bedroeg dit jaar (als ik het goed heb verstaan) £ 13 miljoen. Ook de kransen die bij het défilé aan de voet van de cenotaph worden neergelegd bestaan vrijwel geheel uit papieren "poppies."

NB

Zou zo iets ook in Nederland kunnen? Of blijft men in ons land de soldaten en de veteranen met de nek aankijken en heeft men niets voor hen over?

ad c. "we will remember them."

Deze woorden zijn een citaat uit een gedicht van Laurence Binyon. Hij schreef dit gedicht in 1914 onder de titel "For the Fallen." Het gedicht heeft acht strofen en vrijwel altijd wordt de vierde strofe in zijn geheel geciteerd.

De woorden van die vierde strofe luiden:

They shall grow not old, as we that are left grow old:

Age shall not weary them, nor the years condemn.

At the going down of the sun and in the morning

We will remember them.

En op die bijzondere "remembrance sunday" zijn het de veteranen die hun gevallen kameraden eer bewijzen. Het zijn voornamelijk de veteranen die deze woorden spreken "we will remember them."

En de bevolking kijkt toe en is "paying tribute."

In Frankrijk is in Rhetondes wel een permanent gedenkteken voor het beëindigen van de eerste wereldoorlog maar de doden worden herdacht op de 14e juli de Franse Nationale Feestdag.

De reden daarvan is dat in 1921 het graf van de onbekende soldaat werd geplaatst bij de Arc de Triomphe. Daar vinden dan op 14 juli ook de militaire parades plaats. De Arc de Triomphe is oorspronkelijk bedoeld als een ereteken voor de "glorieuze Franse legers" en daar vinden dan ook alle militaire parades en défilés plaats.

Maar nu terug naar eigen land.

In ons land zijn de herdenkingsdagen de 4e en 5e mei.

Hoe worden die Nederlandse herdenkingsdagen door de veteranen ervaren? Op een paar recente gebeurtenissen wil ik kort nader ingaan.

In "Wapenbroeders" nr. 8 van oktober 1992 is een artikel opgenomen van de hand van het bondsbestuurslid J.J. Bouma onder de titel "In 't verleden ligt het heden" (een regel uit een gedicht van W. Bilderdijk, geschreven in 1813) waarin hij ingaat op het herdenken in Nederland. Het gaat daarbij niet alleen om het individuele gedenken maar ook om het ge-en herdenken als Volk, als Natie.

Hij stelt daarin dat hoewel oorspronkelijk van hogerhand duidelijk werd gesteld dat het monument op de Dam en de herdenkingen van de 4e mei niet verder reikten dan 1945 door de inzet van de veteranen het monument tot een teken werd voor ALLE gevallen.

Hij verwijst daarbij ook nog naar een artikel in de Telegraaf van 18 december 1959, waarin er voor gepleit wordt dat in de nissen alsnog een aandenken dient geplaatst te worden voor de in Indië en Korea gevallen.

Tenslotte gaat hij in op het streven van vele oud-Indiëgangsters om een apart monument op te richten voor hun ginds achter gebleven strijdmakkers. Hij verzucht dan dat dit een slechte ontwikkeling is en dat voorkomen

moet worden dat elke groepering oud-militairen zijn eigen monument wil hebben en zijn eigen herdenking.

Hij spreekt dan de wens uit dat "wij niet opnieuw overgaan tot een scheiding der doden."

Dit artikel heeft mij niet alleen getroffen, maar zijn wensen en verzuchtingen hebben ook mijn volledige sympathie.

In "Sobat" nummer 18 van augustus 1991, is mijn toespraak bij de onthulling van het monument voor de in Indië achtergebleven "Sobats" in Raalte opgenomen. De regionale pers veroorzaakte toen enige commotie door te stellen dat ik het niet eens was met de plaatsing van dat monument. Ik heb toen echter alleen de opvatting vertolkt dat oorlogsmonumenten "open" moesten zijn en een plaats moesten bieden aan ALLE voor de vrijheid gevallen strijders (ongeacht de plaats en de tijd) en niet voor elke groep een eigen monument. De heer Bouma en ik zijn het daarover dus roerend eens.

In Veenendaal waar ik woon is daaraan gestalte gegeven door op het plaatselijk monument ook de namen van de in Indië gevallen soldaten te vermelden.

En zo hoort het ook.

De monumenten in de dorpen van Frankrijk vermelden ook de namen van de in 40-45, in Vietnam en in Algiers gevallen "nos enfants."

En zo hoort het ook.

Op "remembrance sunday" in Engeland marcheren ook de veteranen uit de Falkland-oorlog mee.

En zo hoort het ook.

Maar de 4e mei?

De urnen voor de in Indië en in Korea gevallen militairen zijn naar mijn weten nog steeds niet geplaatst in het monument op de Dam. De Indiëveteranen voelen zich daar dan ook nog steeds niet bij betrokken.

Er is echter meer

Nog niet zo heel lang geleden ontstond er een discussie tussen twee oud-militairen (van vrij hoge rang) over die herdenking op de 4e mei. De bijeenkomst waarin de discussie ontstond was echter minder geschikt om erg diep op dat onderwerp in te gaan.

Toch was die beginnende discussie voor mij persoonlijk van essentieel belang. Ik wilde er daarom hier enige aandacht aan besteden.

De discussie begon toen de ene oud-militair stelde dat hij bezwaar had tegen de herdenking op 4 mei omdat in de toespraken nimmer de militairen werden genoemd.

"En toch waren het de militairen die als eersten hun leven gaven zowel in 1940 in de strijd tegen Duitsland als in 1942 in de strijd tegen Japan."

Hij vond dit een onverteerbare zaak. De andere oud-militair stelde daar tegenover dat het de bedoeling van de herdenking op 4 en 5 mei was om telkens een ander belangrijk maatschappelijk thema aan de orde te stellen.

Zo was het dit jaar het thema van de vrije meningsuiting en daar waren ook de toespraken op gericht.

Het Nationaal Monument op de Dam was te zien als een zinnebeeld van de gedachte dat "op 4 mei het gebrachte offer wordt herdacht en op 5 mei de bevrijding."

Persoonlijk heb ik met een dergelijke wijze van herdenken grote moeite. (Toch schijnt dat de officiële opvatting te zijn). Voor mij wordt het daarmee veel te abstract. De realiteit van de gevallen kameraden wordt teruggebracht naar een "zinnebeeldig offer." Een soort profaan Pasen. "Het offer en de verlossing."

Aan de macht van het boze is een eind gekomen en het licht van de bevrijding schijnt weer.

Hoe gek het ook moge zijn, het brengt mij in mijn herinnering terug naar de Kerstdagen van 1944 toen een aangeschoten Hollandse SS'er ons als gevangenen meende de Germaanse religie van het feest van de "Zonnewende" te moeten verkondigen.

Na de duisternis komt het licht.

In deze zienswijze zijn "het offer" en "de bevrijding/verlossing" aan elkaar gekoppeld. De bevrijding op zich heeft dan alle kenmerken van het bevrijd zijn van "iets dat boos is." Dat boze was het Duitse Nationaal Socialisme en de Duitse grootheidswaan.

De volgende stap is dat offer en slachtoffer als synoniemen van elkaar gelijkwaardig worden gebruikt en vervolgens als is het een logische consequentie dat de moord begaan aan onze joodse landgenoten centraal komt te staan. Zij hebben immers het grootste offer gebracht.

De nadruk komt dan te liggen op de slachtoffers van het verfoeide regime. Dat zijn dan de gefusilleerden, de in de concentratiekampen omgekomen gevangenen en de omgebrachte joodse landgenoten.

Het slachtoffer zijn of zich het slachtoffer voelen wordt dan vervolgens uitgebreid naar de zich voor krijgsgevangenschap gemeld hebbende militairen, naar degenen die in Duitsland hebben gewerkt en die zich nu dwangarbeiders noemen.

Er is echter ook een ander aspect aan het herdenken.

Enige tijd geleden uitte Caroline Kaart (Schotse van geboorte) voor de radio de (misschien wel retorische) vraag: "Waren die treinen dan niet te stoppen?"

Zij doelde daarmee op de treinen die vanuit Westerbork naar de gaskamers gingen.

Op dat moment heb ik mij weer geschaamd.

En nog maar kort geleden sprak de vroegere pacifiste Annie M.G. Schmidt dezelfde gevoelens uit.

Zij zei namelijk voor de televisie dat zij zich schaamde omdat wij het hadden toegelaten dat onze joodse landgenoten werden weggevoerd. En uit eigen ervaring weet ik dat er in mijn familie mensen zijn die m.b.t. dat gebeuren zich nog steeds schamen.

In diepste wezen is mijn grootste bedenken tegen deze wijze van herdenken dat de noodzaak tot strijd in feite wordt ontkend of weggedrukt.

Ik heb weleens gezegd dat ik afstand genomen had van de oorlog en van de Indiëtijd.

De oorzaak van deze houding lag in die ontkenning.

Wij herdenken onze slachtoffers, maar hebben de strijd overgelaten aan de Polen, de Canadezen, de Engelsen en de Amerikanen.

Ik schaam mij omdat wij het hebben toegestaan dat onze joodse landgenoten zijn weggevoerd en vergast. Ik kan mijn geweten niet sussen door een steentje bij te dragen aan het plein in Westerbork. Ik schaam mij omdat wij niet waar willen hebben dat het herdenken zoals wij dat behoren te doen vraagt om de bereidheid tot strijd.

De bereidheid die de OVW-ers hebben getoond en waarvoor ze nu als oorlogsmisdaggers worden bestempeld.

Herdenken zonder de bereidheid tot strijd voor het recht en de vrijheid hierin te betrekken heeft voor mij persoonlijk geen enkele zin.

Het ontbreken van die consequentie maakt dat de veteranen op de 4e mei niet worden genoemd en geen plaats hebben.

Als de Engelsen spreken over "we will remember them" zijn het de soldaten die hun kameraden gedenken die met hen ten strijde zijn getrokken en op het veld van eer zijn gebleven terwijl zij terugkeerden.

Ook het bekende Duitse lied,

Ich hatt einen Kameraden
Einen besseren findest du nit
Die Trommel schlug zum Streite,
Er ging an meiner Seite
In gleichem Schritt und Tritt.

Eine Kugel kam geflogen
Gilt's mir oder gilt es dir?
Ihn hat es weggerissen,
Er liegt mir vor de Füßen
Als wär 's ein Stück von mir.

heeft als essentie de gedachte van de strijd: "Die Trommel schlug zum Streite" en van de verbondenheid van de veteraan met zijn gevallen kameraad: "Als wär 's ein Stück von mir".

NB.

Ik heb hier de woorden gebruikt van de oorspronkelijke ballade van Ludwig Uhland.

De titel van het artikel van J.J. Bouma luidde "In 't verleden ligt het heden."

Dit is een regel uit een gedicht van Willem Bilderdijk uit 1813. En in dat gedicht komen ook de volgende regels voor:

* Ik riep, ik weende, ja ik versteende
* Maar de dag des jammers kwam
* Doch verduren wij deez uren
* Hollands toekomst brengt ons troost

Immer heb ik mij onbehaaglijk gevoeld bij de regel "doch verduren wij deez uren." Ook daarin heb ik altijd de negatie van de noodzaak tot strijd ervaren.

De veteranen gaat het om een erkenning voor het feit dat zij de bereidheid tot de strijd voor vrijheid en voor recht hebben getoond en die strijd ook zijn aangegaan.

Dat dient te worden herdacht en in die herdenking zijn het de veteranen die hun belofte hernieuwen, gedaan aan de kameraden die niet terugkeerden "to grow old", een belofte die luidt:

"At the going down of the sun and in the morning"
"We will remember them."

Daarbij komt mij het beeld voor de geest van de Engelse oudstrijder uit de eerste wereldoorlog die in Passendale onlangs zei.

"Deze herdenkingen zijn voor ons zeer emotioneel en zwaar, zij roepen telkens weer de beelden van verschrikking op van die dagen. Misschien was het beter voor ons en onze welzijn geweest als wij

die gebeurtenissen hadden verdrongen. Maar dat kunnen en dat mogen wij niet omdat zij die hier achterbleven een deel van onze leven zijn geworden en wij terwille van hen dat leed moeten dragen."

Als in Nederland voor deze wijze van herdenken, gepaard gaande met de erkenning van de veteranen geen plaats is dan is het een logische consequentie dat de veteraan zich terugtrekt in zijn eigen clubje. Hij wordt welhaast introvert als het om het herdenken gaat. En dat denken gebeurt dan in eigen kring. Bij een eigen gedenkteken.

Als veteranen bij de herdenkingen, het aspect van de noodzaak tot de bereidheid tot de strijd en het aangaan daarvan, wordt onthouden en er is alleen sprake van het gebrachte offer dan is het zich niet verbonden voelen met die herdenkingen een logisch gevolg.

"Laten wij de doden niet scheiden" is een opgave voor ons allen.

Zolang wij echter vele groeperingen van oud-militairen kennen die meer het kenmerk dragen van de eigen gemeenschappelijke ervaring inplaats van het algemene karakter van de strijd is er nog veel te doen.

Dit temeer als het niet gedragen wordt door een nationaal bewustzijn van de bereidheid tot de strijd en bij het herdenken niet alleen wordt stil gestaan bij het "offer" maar ook bij de noodzaak van de "strijd."

Mijn conclusie is dan ook dat de bovengestelde opgave vraagt om:

- een andere manier van herdenken van Nederland als natie

of

- een samengaan van alle veteranenorganisaties in een groter verband, met een eigen herdenking als boven geschetst.

Blijven tenslotte twee vragen:

a. is het een illusie?
b. als het geen illusie is, wie bindt dan die kat de bel aan?

Toen:

Die eenmaal hier geboren werd, hij weet-

En weet dat voor altijd-

Dat hij één vroege Meimaand nooit vergeet,

Vijf dagen zwart van rouw en leed,

Hij is ten strijd bereid.

(Uit berijmd verzet)

Maar nu?

Langs deze weg wil ik alle oud-militairen Indiëveteranen en hun familieleden alsmede de redactiecommissie van de VOMI van harte danken voor het artikel "De Erevelden in Indonesië" van de hand van 25.08.04.035 en het beeldje van de sawahtrapper met het bijgevoegde gedicht van Pierre Huyskens dat ik uit handen van de opzichter van het Ereveld Menteng Pulo in Jakarta namens de oud Indiëgangers mocht ontvangen. Het beeldje is hierna weer uiterst voorzichtig ingepakt en heeft intussen met andere bijzondere herinneringsvoorwerpen de reis naar het land van herkomst aanvaard. Het zal straks een speciaal plekje krijgen in het huis, want de symboliek van juist dit beeldje boeit mij.

Deze sawahtrapper immers is thuis gevaren. Hoevelen in werkelijkheid echter niet? Meer dan menig ander zijn mij de geschiedenissen van juist deze jongens en mannen tot in de bijzonderheden bekend. Hun laatste rustplaats is mij oneindig vertrouwd. Daar waar je twaalf jaar lang intensief met juist deze materie hebt gewerkt, waar je ieder grafteken, iedere naam, iedere steen, iedere plant, iedere graspol en je opzichters en overig personeel haarscherp kent, dat is immers een stuk van jezelf, van je hart geworden. En over die stukjes, 7 in totaal, wil ik hier graag even een moment van aandacht vragen.

Heel veel mensen hebben mij na mijn terugkomst in Nederland de vraag gesteld-hoe was het om na zoveel jaren in Indonesië afscheid te moeten nemen van dit werk? Er zijn vele facetten ten antwoord op deze vraag te belichten. En een daarvan ligt in het hoofdthema van de ieder op zich zeer persoonlijke en zonder meer hartverwarmende toespraken die mijn opzichters bij het afscheid tot mijn vrouw en mij richtten. Unaniem benadrukten zij n.l. het feit dat in de afgelopen 12 jaren hun Ere-

velden stuk voor stuk zo geweldig vooruit zijn gegaan, zowel wat het uiterlijk, de verscheidene renovaties als ook de werkomstandigheden voor het personeel betreft. En zij beloofden mijn vrouw en mij en dat meenden zij werkelijk heel oprecht, om op dezelfde wijze voor de Erevelden zorg te dragen als ze nu door ons aan hun overgedragen zijn. Niet alleen beloofden zij dit omdat zij weten dat de zorg om de velden ons uitermate ter harte gaat en wij tesamen met al het Indonesisch personeel als een groot team keihard gewerkt hebben om tot een zo goed mogelijk eindresultaat te komen, maar zij beseffen terdege dat de volbrachte arbeid naar Europese normen en maatstaven in stand gehouden moet worden ten behoeve van de nabestaanden/bezoek(st)ers uit Nederland.

Dit besef nu zou ik graag t.a.v. de diverse lezers met nadruk willen beklemtonen door een beroep op hen te doen bij een toekomstig (vakantie) verblijf in Indonesië hoe kort ook, beslist niet te vergeten een bezoek aan een Ereveld in Jakarta, Bandung, Cimahi, Semarang of Surabaya te brengen, óók als men daar geen familie of vrienden heeft liggen.

Een bezoek aan Java is absoluut niet compleet zonder een bezoek aan een van de zeven Erevelden te hebben gebracht. Laat voor een moment de sfeer daar op U inwerken en sta een ogenblik stil bij ons Nederlands en Indisch verleden dat zich voor Uw ogen uitstrekt.... Daar waar dagelijks met een professionele steun van een jonge en consciëntieuze Indonesische technische dienstman de zeven opzichters/hulp-opzichters met behulp van overig Ereveld personeel zich inzetten om deze zeven stukken zeer speciale plekken grond, het erfgoed van ons allen, in een onberispelijke staat te houden. Geeft U blijk dat U hun inspanningen waardeert. Dat behoeft bepaald niet met een foot, integendeel. Maar wel met een warme blik, een handdruk of een welgemeend woord van dank in het bezoekersboekje opgetekend als U daar bent.

Kortom Uw interesse en Uw bezoek aan een Ereveld. Dát geeft de stimulans om het werk dat ieder zo zorgvuldig is bijgebracht en aangeleerd naar behoren en vooral met voldoening te verrichten. Uw bezoeken zijn in het belang van het bestaan van onze Erevelden. Uw kritische aandacht is die van de Oorlogsgravenstichting. Maak daarom dan ook melding als er iets aan schort. Ik weet uit ervaring hoe trouw de oud-Indiëgangers zijn aan hun makkers die op de Erevelden rusten. Maar draag daarnaast het bestaan van deze Ereveld-

den ook naar buiten uit, naar Uw naaste familieleden, Uw kinderen, Uw kleinkinderen, Uw vrienden, Uw kennissen. Wacht hiermee niet tot U daarvoor te oud wordt. Ik projecteer het dan maar tegen het licht van onze herdenking in Jakarta.

Stond ik in het jaar 1981 nog maar met een stuk of tien belangstellenden op het Ereveld nu zijn dat er op zijn minst 150 tot 200. Wij hebben dat bewust zo weten uit te bouwen en mogen ons verheugen op de belangstelling van ouderen maar vooral ook van de jonge generatie Nederlanders en Indische Nederlanders die werkzaam is in Jakarta of daarbuiten. Met naast zich hun blondkoppige kinderen afgewisseld met een bruin donkerogend gezichtje die allen ongeacht de leeftijden met toewijding en aandacht een bloem in de handen meedragen om die even later neer te leggen bij het graf van zo maar een kind, een vrouw, een man, een monument....

En als dan in de Simultaankerk het Wilhelmus uit volle borst wordt meezongen dan voelt oud en jong dat er op die plaats en op dat moment voor altijd een onverbrekelijke band is gelegd. Een band die heel bewust wordt doorgegeven van de oude naar de nieuwe generatie, de generatie van de toekomst.

Wat een kleine groep Nederlanders en Indische Nederlanders, warna negara en een toevallig bezoekende toerist duizenden kilometers hier vandaan op een Ereveld in Indonesië kan waar maken, dat moeten de Indiëveteranen woonachtig in Nederland toch bepaald ook lukken. Daarvoor is nodig een niet lang praten maar gewoon ieder voor zich zonder enige plichtplegingen een daadwerkelijk-DOEN-. En daarmee wil ik maar kortweg zeggen dat ieder van ons op de Erevelden in Indonesië een ereplicht heeft te vervullen en daar niet aan voorbij mag worden gegaan.

Het is aan ons allen om doelgericht het besef van een blijvende kritische aandacht voor ons bezit, de Erevelden in Indonesië, door te geven. Dit is een absolute noodzaak.

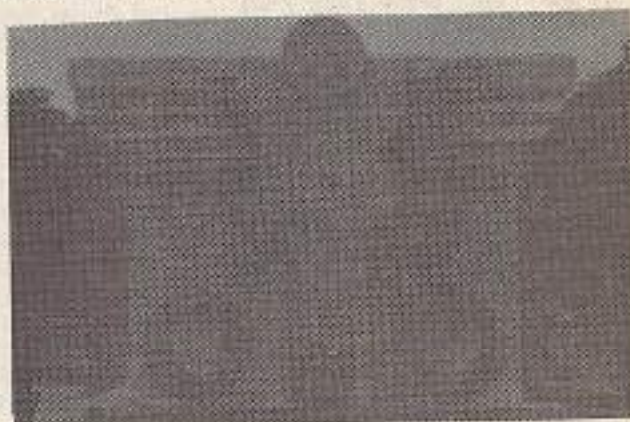
Mag ik als oud-directeur van de OGS Indonesië op Uw inzet, daadkracht en volle belangstelling voor onze Erevelden in Indonesië rekenen-nu en in de toekomst?

R. Smagge
Liesveldstraat 12
5045 XT Tilburg

Op de dag van de herdenking te Roermond op 7 september j.l. werden namens de aangesloten verenigingen van de V.O.M.I. door het bestuur van VOMI NEDERLAND op 7 Erevelden te Java kransen gelegd waarvan onderstaand overzicht.

1

2

3

4

De Erevelden zijn:

- 1 Menteng Pulo, Jakarta
- 2 Ancol, Jakarta
- 3 Pandu, Bandung
- 4 Leuwigajah, Cimahi
- 5 Candi, Semarang
- 6 Kalibanteng, Semarang
- 7 Kenbang Kuning, Surabaya

7

5

6

II - 6 R.I.**Bataljon met een Eervolle Naam****Verdedigers v. West-Semarang-Pacificators van Salatiga**

Bij Soebah werd verbinding tot stand gebracht.

Ook zij vertrekken!

Ook voor 2-6 R.I. is de dag van vertrek naar Nederland aangebroken. Het "Zesde", het regiment van de kapotte schoen" bestaat uit Brabanders en Limburgers, die zich na de bevrijding van het Zuiden van Nederland in oktober 1944 spontaan meldden om de gehate bezetter uit ons land te verjagen. Eensdeels zijn het werkers uit de illegale verzetsgroepen, anderdeels jonge mannen, die zich direct bij de B.S. aansloten. Zij hielden de wacht langs de Maas met hun geallieerde wapenbroeders en lagen ook voor een deel in Duitsland.

Velen waren oud-militairen, maar het merendeel bestond toch uit jonge krachten, die nimmer konings wapenrok hadden gedragen.

Training en opleiding voor de komende taak was dus een gebiedende eis en zo werd op 10 april 1945 het eerste en op 15 april het tweede bataljon opgericht. 6 R.I. dat in vroegere tijden zoveel roemruchte wapenfeiten heeft bedreven, werd opnieuw opgericht. Het eerste Bataljon, meest West-Brabanders ging naar Vught en het tweede bataljon, Oost Brabanders en Limburgers trok voor opleiding naar Fournes in Frankrijk.

Alhoewel oorspronkelijk gedacht werd, dat de O.V.W.-bataljons als bezettingstroepen naar Duitsland zouden gaan - er was immers het G.B.I. en de E.M. dat voor Indië bestemd was - deden echter al spoedig geruchten de ronde, dat Indië het toneel van de actie zou worden.

De geruchten werden bewaarheid en in september 1945 kreeg de toenmalige commandant van 2-6 R.I. Majoor Janssen, de opdracht een bataljon voor Indië te formeren. Het oude 2-6 kon echter niet een voldoende aantal manschappen leveren en zo werd 1-6 dat onder commando stond van Majoor De Wolff, aangezocht de ontbrekende plaatsen te vullen. Het eerste en tweede bataljon werden samengesmolten en daaruit het bataljon voor Indië geformeerd.

14 Oktober vertrok onder commando van Majoor Mr. P.C. Verheljen 2-6-R.I. naar Engeland, om van daaruit haar reis naar Indië te ondernemen.

Het verblijf in Engeland was slechts

van korte duur en 28 oktober gingen we te Southamton scheep op de Nieuw Amsterdam.

MALAKKA

Na een voorspoedige reis stapte we 21 november te Malakka aan land. De teleurstelling, dat we niet, althans nog niet, naar Indië mochten, was erg groot, maar toch zijn de maanden van ons verblijf op Malakka van groot nut geweest.

De modderbadplaats Morib Beach werd ons als legerplaats aangewezen. Het zag er zo mooi uit. Vlak aan zee, tussen palmen en rubberbomen. Het leek op een ideaal vakantieoord, maar was dit allerminst. Een oud vervuild jappenkamp. Wegen waren er niet en als je van de ene naar de andere barak moest, zakte je tot over de enkels in de modder.

Waterleiding, licht en alle verdere nodige zaken ontbraken. Bedden waren er niet - stoelen tafels evenmin.

We sliepen op de vloer tussen onze medebewoners: de bamboeratten. Wie drie maanden later het kamp zag, kende het niet meer terug.

SEMARANG

Zo vergingen enkele maanden en begin maart kwam het heuglijke bericht: naar Java! Met de Sommelsdijk kwam Het Zesde op 12 maart in Semarang aan.

Wat zag er alles verlaten uit! Troosteloos en verlaten Bodjong. Overal domineerde het rood-wit en de gebouwen stonden vol met opschriften in 't Maleis en Engels. Na enkele weken in het Weeshuis op Bodjong gelegerd te zijn geweest, werd 6 R.I. ondergebracht in het N.I.S.-gebouw, de Raad van Justitie en Tijgersvilla.

De eerste weken werd met de Engelsen gepatrouilleerd en de omgeving verkend. Semarang was "out of Bounds", Bodjong en Tiandi uitgezonderd. Geleidelijk aan werden de Engelse posten overgenomen. Als eerste het vliegveld Kalibanteng. Veilig was het allerminst, want aanhoudend deed de republikeinse strijdmacht aanvallen. Boeloebrug, waterput, elektrische krachtcentrale en station kwamen successievelijk onder controle van 2-6 R.I. Dit duurde voort tot de grote aan-

vallen op Semarang, resp. op 4 en 11 augustus. De toestand werd ernstig. Dit kon op de duur zo niet blijven. Het was een opluchting voor iedereen, toen Het Zesde de opdracht kreeg op te rukken en de veiligheid van Semarangse burgers te verzekeren. Inmiddels had majoor Verheyen op 9 augustus 't commando neergelegd en werd hij opgevolgd door overste van Welzenes.

Successievelijk kwam de opmars naar het Westen. Op 17 september werd het oude vliegveld Kambang Haroem bezet op 20 september volgde Karangjanjar en op 22 september Persilan. De acties hadden door de snelle uitvoering een vlot verloop, mede dank zij de steun van 2-13 R.I. en 1 R.S. Met man en macht werd geploeterd om de stellingen voor verdediging gereed te krijgen. Het was geen gemakkelijke taak temeer niet, omdat de bevolking uit het voorterrein - het terroriseren der extremisten moede - bij honderden de bescherming der Nederlanders kwam inroepen en zich achter de Nederlandse linies in veiligheid wilde stellen. De honderden werden duizenden en de menslievendheid en hulpvaardigheid, die de "moordenaars- O.V.Wers" in die dagen aan de dag hebben gelegd, verdienen een eresaluut.

Dit zijn andere geluiden: Lou, Jeroen en nog enkele, die de Oud Indië militairen in een kwaad daglicht willen stellen!!!

Enkele maanden van toezien en lijdelijk afwachten gingen voorbij. Toen kwam de juli maand van de positionele actie. 21 juli braken de Tijgers los. Terwijl het Dertiende, de Stoottroepen, de beide bataljons van Het Zevende, bijgestaan door andere onderdelen der T-Brigade naar Zuid en Oost oprukten, hield Het Zesde zich onledig met het opruimen van hindernissen in het Westen. Hierbij hadden zij de niet genoeg te waardenen hulp van de 5e Veldgenie.

Het Zesde had bij de bevolking een goede naam en ondubbelzinnig is dit gebleken tijdens de opmars. Overal werden zij luide toegejuicht en dapper hielp de bevolking mee, om de versperringen op te ruimen.

Het werd een zegetocht voor het zesde. Zij waren in werkelijkheid de bevrijders. In het Westen was de bevolking niet gevluht, zoals overal elders het geval was. De hele opmars heeft aan het Zesde geen enkel slachtoffer gekost.

Na de bezetting van Kaliwoengoe volgde Weleri en in de namiddag van 4 augustus kwam te Soebah de verbinding met de W. Brigade tot stand.

Midden en West Java waren verbon-

den! En op 5 augustus trok het Zesde uit Weleri weg om zich te Salatiga bij de T. Brigade te voegen.

SALATIGA

Hier geen juichende bevolking, slechts troosteloze verlatenheid alom. Afgebrande huizen, verlaten sawahs. Het was er de eerste dagen verre van veilig. Steeds kwamen groepjes rampokkers het stadsgebied binnendringen en staken hier en daar huizen in brand. Het Zesde lag in Salatiga. Na enkele weken werd het dertiende uit de Brigade genomen en moest elders haar taak gaan vervullen.

Zoals vroeger in Semarang moest ook nu weer handelend worden opgetreden en moest Salatiga veilig worden gesteld. 2-6 R.I. rukte weer op en bezette Dadapajam, Wiroc, Temporan, Reksosarie en Tingkir Tengah.

Opnieuw begon de zenuwslappende tijd van acties en patrouilles. Telkens werden de wegen naar de buitenposten ondermijnd en het mag een wonder heten, dat het Zesde bij al die mijnongevallen geen doden heeft behoeven te betreuen. Acties en patrouilles. Het cijfer: 1600 patrouilles in negen maanden spreekt boekdelen. Inmiddels had 1 november 1947 bij 2-6 R.I. wederom een commandowisseling plaats.

Overste Van Welzenes vertrok naar Batavia en Majoor Koerselman nam zijn taak over. 1 R.S. vertrok naar Nederland en het Zesde nam de posten Karangdoeren, Setoegoer, Toentang, Terlogo en Djelok over.

Intussen was 5-5 R.I. gearriveerd en Het Zesde kreeg naast pacificering en patrouilles nog een taak: opleiding van het Nieuw-aangekomen bataljon. Wie thans in de sector Salatiga rondrijdt, ziet overal een beeld van toenemende welvaart, van culturele en economische opbouw.

Hun taak:

Herstellen van recht en veiligheid, pacificatie van de bevrijde gebieden ziedaar de taak, welke het Zesde was toebedeeld en welke taak zij tot volle tevredenheid van iedereen heeft ten uitvoer gebracht.

Met gerechtvaardigde trots kan 2-6 R.I. op haar volbrachte taak hier terugzien; met volle tevredenheid kan zij terug denken aan al het mooie en goede wat tot stand is gebracht.

Het Zesde viert haar derde verjaardag en zij viert dat met een afscheidsfeest. En er is alle reden tot vreugde om dit feest.

Wij gaan heen; mogen zij, die ons opvolgen de door ons begonnen taak voortzetten en dat doen met hetzelfde enthousiasme en niet te versagen door

zettingsvermogen, dat altijd het kenmerk van het Zesde is geweest.

Dit artikel werd geschreven ter gelegenheid van het vertrek van 2-6 R.I. uit Semarang in het Dagblad de Locomotief op 17 april 1948.

De schrijver was

Jan van Asseldonk.
A.J. v.d. Wetering
Inf. 3-2-6 R.I.

De geschiedenis herhaalt zich.

Een voorbeeld voor hen die humanitair hun plicht vervullen! Zonder slachtoffers s.v.p.

25 jaar Contact Oud-Mariniers Overijssel

26 september j.l. was een dag die de leden van het Contact-OudMariniers en de belangstellenden die getuige waren van een spectaculaire feestdag, zich nog lang zullen herinneren.

Zij waren getuige van de landing van een Lynx helikopter, een parachutisten

demonstratie en een spectaculaire reddingsactie van drenkelingen, eveneens vanuit een marinelikopter. "De vereniging van voormalige mariniers leeft", zei de heer H. Pater van de organisatiecommissie. Sinds de oprichting is er een constant leden aantal van zo'n 1100 oud-mariniers en daarmee is het COM Overijssel de grootste vereniging van ex groene baretten in ons land. "De laatste jaren worden heel veel jonge mannen lid van de vereniging. Vroeger dachten ze dat met oud-mariniers alleen maar oude mannetjes bedoeld werden, maar veel leden hebben pas hun diensttijd er op zitten als ze zich aanmelden", aldus Pater die zelf een groot deel van zijn 24 maanden durende diensttijd op de Antillen doorbracht. Het publiek genoot van de demonstraties en de bewondering was van hun gezichten af te lezen. Straks komen er 750 jonge veteranen terug uit Cambodja. Het Contact-Oud-Mariniers zal ze met open armen ontvangen. Jonge mariniers die de fakkel van de veteranen kunnen overnemen. Gefeliciteerd met dit jubileum. Sobat geeft graag ruimte aan onze leden van de Koninklijke marine en de Mariniers. We wachten op uw bijdrage.

FILMDIENST

Onderstaand de voorlopig geplande filmvoorstellingen in 1992/1993

8 dec.	14.00 uur,	Gebouw Maranatha, Kerkstraat 57, Oud-Beerland
11 dec.	14.00 uur,	Disco v.d. Linde Cranenburgsestraat 33, Groesbeek
18 dec.	14.00 uur,	zaal Sterrebos, Kasteellaan 4/6, Wijchen
12 jan.	14.00 uur,	Hotel Waanders, Staphorst
19 jan.	14.00 uur,	't Centrum, Hoofdstraat 100, De Lier
29 jan.	11.00 uur,	Vliegbasis Leeuwarden
3 febr.	14.00 uur,	Dansschool J. v.d. Graaf, Kievietweg 107, Ridderkerk
16 febr.	14.00 uur,	Prins Willem Alexanderkazerne, Gouda
23 febr.	14.00 uur,	Zaal Ontmoetingskerk, Aaltje Noordewierstraat 199, Loosduinen
2 mrt.	14.00 uur,	De Nieuwe Kolfbaan, Nieuwstad 1, Gorinchem
16 mrt.	13.30 uur,	Café Aarts, Stationstraat 37, Zevenbergen
23 mrt.	14.00 uur,	Zaal Heemskerk, Langeweg 2, Roelofarendsveen
30 mrt.	20.00 uur,	Rustenburg, Strevelseweg 760, Rotterdam-Zuid
24 april	11.00 uur,	Reünie 7e Cie A.A.T. wijkgebouw "Draagpunt" te Voorthuizen
11 mei	13.30 uur,	Buurthuis "De Kroeven", Gezellelaan 19a, Roosendaal

Bestuurders kunnen een keuze maken uit het volgende filmprogramma:

1. Bevrijding van Indonesië - 45 minuten
2. Niwin, Ketjapdansers en Padangjagers - 45 minuten
3. 1e Politie actie - 45 minuten
4. 2e Politie actie - 45 minuten

Zie ook het verenigingsnieuws.

J. de Wit, 070 - 3977822

Sint-Nicolaas en Kerstfeest in de tropen

Van cadeautjes en correspondentie-vriendinnen in de Oost.

Toen mijn bataljon, begin november 1946, aan de kade van Tandjong Priok werd ontscheept was het bloedheet. Het verstrekte bier was lauw. Na wat plichtplegingen werden we in de open laadbakken van een aantal drietonners geladen en begonnen we aan onze queeste in het toenmalige Nederlands-Indië. Het werd een adembenemende tocht. Wij jongens van het vlakke Nederland, die merendeels, ten gevolge van oorlog en bezetting nooit ver van huis waren geweest, keken gefascineerd vanuit onze hossende leger-trucks, met klimmende verbazing naar de bergen, die na Buitenzorg opdoemden. De trucks namen haarspeldbocht na haarspeldbocht. Er scheen geen einde aan de klim te komen. Steeds hoger kropen de wagens. Steeds woester werd het landschap. Het was al bijna donker toen onze compagnie haar klim had volbracht. We waren op het hoogste punt van onze weg aangekomen; de Poentjak-pas, een paar duizend meter boven de zeespiegel. Het regende en de temperatuur was bepaald ontropisch te noemen. De villa's waarin we werden gehuisvest lekten. De wind woei vrij door de glasloze vensters.

Het scheelde geen haar of ik was de eerste nacht al gesneuveld. Onze pelotons-commandant vond het nodig, voor deze eerste nacht in de tropen, dubbele wachtposten te plaatsen. Mijn wachtmaat was, zoals het een koene landsverdediger betaamt, zeer alert. Hij was zo voortvarend om onverwijd het vuur te openen op colonnes vuur-vliegen, die hij voor vijandelijke patrouilles hield. Een van zijn kogels ging zo dicht langs mijn hoofd dat mijn linkeroor werd geschroeid.

De dag voor Sinterklaas kwam mijn eerste pakket uit Holland. Mijn moeder, wetende dat ik een liefhebber ben van oude Edammer kaas, had een zeer oud exemplaar van deze lekkernij samen met een Sinterklaas, uitgerust met een marsepeinen kromstaf, mijter, tabberd en baard, in een dichtgeïsoleerde bus gedeponerd. De Sint, kennelijk een Spanjaard van Moorser afkomst, was geschapen van bruine chocola. Zijn goed-heilig lichaam bleek, tengevolge van het samenzijn met mijn zweetende Edammertje, in een geïsoleerde

blikken cel, met een zilverkleurig haar dons te zijn bedekt. We stelden de schimmelbehaarde heilige ten toon in onze cantine; "Het Huis Zonder Sleutel" (Nu een vermaard restaurant op de Poentjak-pas).

De Edammer moest met een bijl, zo hard was het arme kaasje geworden, in stukken worden geslagen. Maar de bewoners van "Huize Buiten Adem" een villa hoog boven de pas, waar onze compagnies administratie- en staf was ondergebracht, lieten zich de kaasbrokken goed smaken.

De schimmelkleurige goed-heilig-man hield het in onze cantine uit tot de kerst, toen zakte hij, niet gewend aan het overdag nogal warme klimaat, gewoon in elkaar.

Het eerste Kerstfeest in de tropen vierde ik op een post ruim duizend meter lager; Megemendoeng, een Indisch paradijs, zowel wat klimaat als landschap betreft. Niet voor niets koos onze Koninklijke Marine dit lustoord uit als verlofcentrum voor haar Marvas. Schone feeën, van vlees en bloed, in de ogen van de op vrouwengebied weinig verweende sawahtrappers der Koninklijke Landmacht.

Deze Kerst in de tropen werden wij, elk voor zich, verrast met een kerstpakket uit het Vaderland, voor de jongens over zee. Iedereen was vol verwachting. Wie weet had een schone Hollandse pin-up-girl jouw pakket betaald. En daar van je werd verwacht, dat je de onbekende gever of geefster, per brief, je dankbaarheid voor de verrassing zou betuigen, klopte ieders hart vol verwachting. Helaas, slechts weinigen viel het geluk ten deel dat een lief-tallige jongedochter uit Holland de schenkster van zijn Kerstsurprise was. Maar niet getreurd de geste werd gewaardeerd.

Mijn pakket was betaald door de moeder-overste van een nonnenklooster in het westen des lands. Ondanks de aanvankelijke hilariteit op de soldatenkamer, bleek ik er een erudiete, vlot schrijvende, zeer trouwe en hoogst aangename correspondentievriendin aan over te hebben gehouden. Zuster Maria, ze heette ook van haar zelf Maria, schreef onder het pseudoniem Maria en niet iets, boerenstreekromans. Ze stuurde mij in de loop van de jaren haar boeken toe. Deze drie-vuldige Maria was een boerendochter uit het Brons Groen Eikenhout,

zodat haar aardige boeken in het Limburgse binnenland speelden.

Struise boerendeernen werden, in haar niet onverdienstelijke verhalen, verliefd op gebronsde boerenzoons, die met elkaar trouwden en de erfhoeve beheerden. De romanfiguren werden getroffen door velerlei tegenspoed, geraakten op dwaalwegen der liefde, doolden weg van het aloude geloof der vaderen en zonken diep in de krochten der zonde, om tenslotte, na lange en hevige twijfel, toch weer terug te keren in de veilige romantiek van het Rijke Roomse Leven.

Wij, ik spreek nu in de pluralis majestatis, correspondeerden lange jaren met de "drie Maria's van 't klooster". Meer dan drie jaar later, Kerstmis 1949, pas terug uit Indië, bezocht ik mijn moeder-overste in haar klooster. Mijn multiple-Maria leidde me rond in haar sacrale domein, langs vele, schuins van onder hun kappen, naar de door mepacrine gebruik gelig getinte militair, loerende nonnentjes. Een van de nonnen, ook al een Maria, zoete naam uit zoete herinneringen, meende ik zelfs te zien blozen. Maar in haar herkende ik dan ook een oud-plaatsgenote, uit mijn vorige leven. Met haar had ik soms gedanst in het R.K. parochiehuis in ons beider geboorteplaats, waar ik wederrechtelijk was binnengedrongen, want in de tijden van weleer, toen de Kerstman Sinterklaas nog niet in de zak had gestopt, lieten ijverige plaatselijke Kapelaans er nog op, dat geen verstokte ketters de roomse danszalen betraden.

In mijn geval toen, had de brave Kapelaan echter niet goed genoeg opgelet. En zuster Maria, eens in haar voor-sacrale leven een mooie Maria, met als achternaam een schone bloemsoort, herinnerde zich kennelijk haar frivole verleden.

Deze keer eens geen verhaal over acties en beschietingen maar een relaas over Kerst- en Sint Nicolaas-vieringen en waar die soms toe leidden. Schrijver dezes heeft uit zijn ervaringen, voortvloeiende uit zijn Kerstgeschenk van 1946, in elk geval geleerd, dat begrip, zelfs voor een ana-Baptistische protestant, met zijn roomse land- en soortgenoten, via de soms zelfs ondeugdende brieven van een devote moeder-overste, kan ontstaan. Prettige Kerstdagen en een gelukkige jaarwisseling, gevolgd door een goed 1993, toegewenst van uw Sobat-redactie.

Amsterdam, december 1992,
J. Zwaan.

Van de ledenadministratie

Het jaar 1992 is bijna voorbij en ik mag U wel zeggen, dat het afgelopen jaar een vruchtbaar jaar was.

Het ledenbestand is enorm gegroeid en de verwachtingen voor 1993 zijn hoog gespannen.

Wie wordt het 5000ste lid van de V.O.M.I.?

Om de administratie vlot te laten verlopen, hebben wij Uw medewerking nodig.

Wilt U bij verhuizing, overlijden of eventuele naamsfouten in de adressering dit direkt aan ons opgeven, dan voorkomen wij in het bijzonder retourzendingen van de P.T.T. omdat een sobat onvindbaar blijkt te zijn. Terwijl hij 3 deuren verder woont.

U kunt hiervan denken wat U wilt. Vermeld U wel steeds Uw lidmaatschapsnummer, dat voorkomt veel gezocht. Rest mij nog U allen met Uw huisgenoten fijne Kerstdagen en een voorspoedig en gezond 1993 toe te wensen.

N. den Hollander

Het staat er zo simpel. Van de ledenadministratie..... Als je er doorheen kijkt zie je het vele werk dat door het bestuur V.O.M.I. Nederland en de bestuurders van de zelfstandige verenigingen wordt verricht, waarvoor ze zich zelf moeilijk kunnen bedanken. Dat doet de redactie van "Sobat" dan maar namens alle leden voor het werk in het afgelopen jaar, ongeacht in welke VRIJWILLIGE functie.

Met al onze bestuurders en leden richten we ons werk onder het motto: "Alles mag, niets moet." De hiërarchische verhoudingen van enige onderneming of een overheidsinstelling is van ons afgefallen. Rest een stuk zelfdiscipline die we ook binnen de vereniging in acht dienen te nemen. Ooit las ik in een exercitiereglement: "Een leger zonder discipline is een ongeorganiseerde bened." In die geest zijn we niet opgevoed noch als militair, noch als burger en dat willen we ook niet als veteraan.

Dank zij allen groeide de vereniging, waarbij velen meer lasten moeten dragen dan zij ooit hadden vermoed in de achter ons liggende jaren. Kwamen we ooit met 50 man tezamen, later groeide dit uit naar honderden op de verenigingsbijeenkomsten.

Het gevaar dreigt dat bestuurders overbelast worden. Het is een groot verschil of een bijeenkomst met relatief weinig leden enkele malen bijeen komt of veelvuldig met honderden. Vandaar de oproep wanneer op u allen een beroep

wordt gedaan om een bestuursfunctie te vervullen dit welwillend te willen aanvaarden. We moeten dit werk samen doen en we moeten reserves achter ons hebben staan. Uit de duizenden vrijwilligers, moet een veelvoud van deskundige lieden beschikbaar zijn. Meldt U aan als daar door de vereniging een beroep op wordt gedaan.

Onderstaand volgt weer een lange lijst van nieuw leden, dank zij U.

We heten ze van harte welkom en willen wel verklappen dat de compagnies-administrateurs (nu noemen we het penningmeesters) weer op de punt van de stoel zitten, klaar om Uw contributie voor het komende jaar in ontvangst te nemen.

We hadden een boeiend jaar, veel leden en een geweldige samenwerking tussen de leden van de Raad van Advies en het bestuur VOMI Nederland. Met een dergelijke organisatie, waarbij de leden verzekerd zijn dat met veel kennis van zaken de vereniging blijft door marcheren hopen we verschillende doelen verder te verwezenlijken. Soms lijkt het langzaam maar door rustig doordrukken wijken zelfs de zwaarste lasten. Een hydraulische druk met een eenvoudig instrument kan tonnen verplaatsen. Dank ook aan de leden van het Veteranenplatform die onze wensen duidelijk maken tegenover de vertegenwoordigers van de overheid waar duidelijk begrip is voor de veteraan.

25.08.04.035

Roling Peter A.	Nieuw Zeeland
Tillema A.	Canada
Wit G.J. de	Culemborg
Seubring R.	Den Dolder
Wever J.	Exloo
Kuipers L.	Rotterdam
Rodewijk B.A.	Almere
Groot K. de	Almere
Mattheys A.L.	Almere
Anneveld W.L.	Bussum
Kok P.C.	Almere
Steijn A. van	Den Hoorn
Kuyper F.	Delft
Maaß F. van der	Goes
Regt G. de	Breskens
Uyl J.H.	Kamperland
Veeken R. van de	Vogelwaarde
Linde J.K. van de	Dreischot
Velthuis J.	Almelo
Berg H. v.d.	Goor
Krist C.H.	Steenwijk
Haijma F.	Leenwarden
Ketjzer B.	Bolsward
Van G. van de	Cuijk
Pelzer-Verberkt A.E.J.	Boxmeer
Pegels A.P.	Arnhem
Gerritse J.	Millingen a/d Rijn
Radt-van Els Th.	Cuijk
Nijtmans P.C.J.	Nijmegen

Lubben A.M. van der	Arnhem
Cornelisse H.J.	Zutphen
Huige C.	Nijmegen
Oenk S.G.	Breedbroek
Deelen G. van	Hoogvliet
Euwijk A.	Ridderkerk
Geus G. de	Puttershoek
Heykoop A.	Ridderkerk
Legierse L.P.	Vlaardingen
Verbaarschot E.	Vlaardingen
Hofstede B.P.	Maarn
Ebbeling M.P.	Amsterdam
Verrips G.	Bussum
Buuren C. Ph. van	Voorburg
Bilderbeek G.W.E.	Alphen a/d Rijn
Zonneveld G.	Delft
Valk P.H. van der	Den Haag
Hoog T. de	Hoek van Holland
Hofmans P.	Bakel
Moria J.W.	Tilburg
Vossenberg M.J.	Berlicum
Voets M.	Berlicum
Schuurmans P.A.	Den Bosch
Hoof N.J.J. van	Uden
Kuipers W.	Uden
Wegman A.M.	Brunsum
Oorsouw W.A. van	Berghem
Schuurmans M.J.	Haaren
Gennip J.G. van	Uden
Helvoirt P.W. van	Waalwijk
Heppenbrouwers C.	Rosmalen
Schuurmans A.M.	Uden
Pennings M.	Berlicum
Persoons T.J.	Veghel
Lenards J.	Den Bosch
Driessen W.H.J.	Oisterwijk
Roseboom G.M.	Lunteren
Havermans P.J.J.	Roosendaal
Berg L.G. van den	Breda
Kanters H.W.	Roosendaal
Vrenken L.E.	Roosendaal
Buithuis A.	Apeldoorn
Drecht A.W. van	Vaassen
Vaartstra S.	Harderwijk
Bloemendaal J.	Ede
Blankenstijn G.	Lunteren
Heijden A.S. van der	Delft
Lamper C.W.	Capelle a/d IJssel
Berg G. v.d.	Nieuw Helvoet
Dubbeld M.	Middelharnis
Kasteleijn J.B.G.	Dirkstrand
Kinkel N.	Brielle
Pomeroy W.A. van	Rotterdam
Arnold G.	Capelle a/d IJssel
Lagerwaard A.J.	Capelle a/d IJssel
Koole M.	Brielle
Poelman D.	Den Bommel
Wit H.W. de	Capelle a/d IJssel
Tricht N. van	Maarsse
Oskam J.J.	De Bilt
Reenen G. van	Hilversum
Quick Th. F.	Utrecht
Eelkamp H.W.	Winterswijk
Willemsen B.	Lent
Woutersen J.	Eerbeek
v. Voort-	
v. Beest C.W.E.	Laren (Gld)
Grit G.	Herwijnen
Kort H.J.C.	Rijswijk
Snoets J.H.	Duizel
Willems P.J.	Uden
Heijden W. v.d.	Berghem
Duren W. van	Geldermalsen
Maasbach H.H.	Arnhem
Beumer J.W.	Nijmegen

Velde S. van der	Dokkum	Nijmans J.S.C.	Dieren	Galema J.	Bergum
Baarda J.	Harlingen	Boeiens M.J.	Nijmegen	Teeffelen J. van	Raamsdonk
Algra Job.	Sekbierum	Haans A.F.B.	Tilburg	Donkers J.P.	Zundert
Aarts J.	Echt	Leijten M.M.A.	Venlo	Geenen C. van	Hoogvliet
Böchman Th. L.	Maastricht	Boer D. de	Oosterbeek	Terlouw H.	Pernis Rotterdam
Bessem J.H.	Kerkrade	Scholte J.M.	Nijmegen	Vos A.P. de	Brielle
Berg A.P.G.J. v.d.	Kerkrade	Vries W. de	Arnhem	Leede A. de	Spijkenisse
Cortenaar P.H.	Heerlen	Uffelen G.A. van	Yorden	Enr A.A. van der	Rhoon
Demarteau H.J.	Heerlen	Lammers L.	Aalten	Verdel A.	Vlaardingen
Frerejean A.P.J.	Maastricht	Aalst M. van	Kerkdriel	Vercouteren J.J.	Vlaardingen
Goulen C.H.	Voerendaal	Tegelaar D.	Beuningen	Koedam K.	Rotterdam
Griens M.	Landgraaf	Visscher W.	Ede	Fens B.M.	Ridderkerk
Heuvel P.J.H. v.d.		Conijn A.J.Th.	Australie	Kool P.W.	Strijen
Heijthuisen		Visser J.J.	Nieuwegein	Poldervaart A.G.	Oudenhoorn
Haan F.J. de	Bingelrade	Oosterbroek D.	Leusden	Johannisse J.B.	Spijkenisse
Ladeur J.	Kerkrade	Borst A.	Vinkeneve	Onderdijningen D.	Rotterdam
Mulder R.J.	Meerssen	Sleijffers J.A.	Utrecht	Boer H. de	Spijkenisse
Muyers J.G.	Valkenburg	Visser A.J. de	Eiten-Leur	Fluit J.	Renkum
Meyden L. van der	Kerkrade	Boermans H.J.A.	Oosterhout	Groen J.	Wageningen
Moerts J.M.H.	Heerlen	Besten L. den	Bosschenhoofd	Martens J.	Havelte
Otten C.G.J.	Landgraaf	Waalwijk J.W.J.	Roosendaal	Slooten V. van	Yde
Spronck H.J.H.	Valkenburg	Bogers W.	Roosendaal	Vlak D.	Emmen
Suijlen A.J.H.	Valkenburg	Hopstaken A.A.P.	Roosendaal	Doosje W.	Hasselt
Thissen F.P.J.	Sittard	Frijters C.J.	Zegge	Meems H.	Mussekanaal
Timmers J.J.	Bruissum	Domus J.H.	Wernhout	Salomons B.	Nieuw-Balinge
Voncken W.H.	Beek	Verpalen J.A.A.	Zundert	Kamp J.	De Wijk
Wagelaar J.	Kerkrade	Mantjens C.A.P.	Roosendaal	Bos J.J.	Gasselternijveen
Weerts L.T.M.	Eysden	Braun A.R.J.	Capelle a/d IJssel	Bommel van	Zoetermeer
Weerts H.L.	Kerkrade	Smeding H.	Berkel en Rodenrijs	Goeman Chr.J.	Zoetermeer
Zegers L.J.	Kerkrade	Haan A. de	Capelle a/d IJssel	Aarle J.F.C. van	Den Haag
Beunen W.	Pey - Echt	Spijker L.	Rotterdam	Druyn A. van	Rijswijk
Bruin G. de	Den Bosch	Hoekwater J.C.	Barendrecht	Spaan G.	Alphen a/d Rijn
Elsinga J.W.	Bergum	Wanam M. van	Capelle a/d IJssel	Uyhoven I.	Zoetermeer
Crombach H.J.	Kerkrade	Groot B.W. de	Rotterdam	Beldman D.	Holten
Gelderen P. van	Leeuwarden	Schut J.J.	Rotterdam	Kampert A.G.	Leidschendam
Burg J. van der	Willebroed	Linden A. van der	Rotterdam	Bruin J.P. de	Pynacker
Sweere A.P.M.	Zevenbergen	Moraal J.W.C.	Rotterdam	Bruin G.A.M. de	Den Haag
Rommers J.B.	Hoogerheide	Beek J. van	Rotterdam	Olijhoek J.M.	Leidschendam
Terbeijden C.M. van	Bergen op Zoom	Koudijs A.	Rotterdam	Lans P.C.G. van der	Voerbout
Helvoirt W. van	Schijndel	Sanders J.H.	Rotterdam	Brusse M.A.	Zoetermeer
Hoon W.	Klimmen	Broos A.	Delft	Windmeijer J.J.	Rijswijk
Wennum G. van	Stroe	Dell'avo B.G.	Rotterdam	Schouten W.J.	Zoetermeer
Rauws W.	't Harde	Ripper R.	Deventer	Hagers H.A.	Benthuizen
Heil C.	Utrecht	Wolters H.	Schalkhaar	Thoen J.W.	Den Haag
Dalen J.J. van	Noordwijk	Verhoeven P.F.	Hengelo	Holstein E.L.	Den Haag
Westra J.	Baarn	Booma H.	Lemmer	Loke H.L.	Den Haag
Wijk B. van	Utrecht	Kos J.	Huizen	Ruiter G. de	Hazerswoudeoord
Roovers J.	Terneuzen	Lee A.J. van der	Ouderkerk a/d	Cebol A.	Leiden
Wouters J.	Bivange-Luxemburg	Meizen H.	Amstel	Haas C. de	Berkel en Rodenrijs
Plasman G.J.	Kapelle-Belgje	Nieuwboer A.	Zaandam	Rensse J.V.	Berkel en Rodenrijs
Dahmen H.	Diepenheim	Nieuwenhuys W.	Nibbisswoud	Kamphuis H.J.	Ommen
Bergman J.H.	Almelo	Bielsens P.	Bennebroek	Gabriel Th.	Nijmegen
Zelst J.B. van	Goctruidenberg	Bosman H.	Amsterdam	Vliet J. van	Spijkenisse
Kustermans J.M.M.	Achtmaal	Brouwer J.	Amsterdam	Duijn J.C. van	Wilnis
Engelman C. den	Voorburg	Jager Ph. de	Muiderberg	Wegman H.	Alphen a/d Rijn
Ouwenhand M.G.	Karwijk	Jong b. de	Landmeer	Blom A.	Alphen a/d Rijn
Verhoeff J.	Leidschendam	Brink T. van den	Beverwijk	Dorps S. van	Alphen a/d Rijn
Mes J.	Rotterdam	Weisfelt F.	Harskamp	Droegelen G. van	Alphen a/d Rijn
Neven H.	Bergambacht	Karsen F.	Veenendaal	Tol A.P. van	Alphen a/d Rijn
Koreman A.M.	Capelle a/d IJssel	Scharrenburg D.	Harderwijk	Schenkel M.	Alphen a/d Rijn
Stentler H.J.	Rotterdam	Star R. van der	Harderwijk	Lange M.W. de	Alphen a/d Rijn
Terlouw S.M.	Zwijndrecht	Pullen J.	Nunspoet	Hartog W.	Alphen a/d Rijn
Dunnen W.J. den	Dordrecht	Michiels J.R.J.M.	Putten	Scholten K.	Waddinxveen
Aarnoutse G.J.	Dordrecht	Klinkenberg N.	Zoetermeer	Veen H. in 't	Boskoop
Spanje L. van	Dordrecht	Peeters B.H.C.	Noordwijk	Bardelmeyers H.G.	Bergschenhoek
Oriel K.J. van	Dordrecht	Kelslaar A.	Zoetermeer	Gerritse-Reijters H.B.	Koudkerk a/d Rijn
Wittekoek H.	Dordrecht	Bracke R.A.	Zoetermeer	Hulsman R.P.	Alphen a/d Rijn
Shuys W. van	Dordrecht	Plasschaert H.C.M.	Zuiddorpe	Mens J.A.	Alphen a/d Rijn
Laatum B.M. van	Dordrecht	Vijhuizen A.	Huist	Brouwer J.	Alphen a/d Rijn
Laatum M. van	Dordrecht	Noyen H.C.	Oost-Souburg	Berg J.P. van den	Alphen a/d Rijn
Robijn J.C.	Dordrecht	Santbergen C.W.	Volkel	Wolswijk A.L.	Hazerswoude
Slagboom H.	Strijen	Vorstenbosch F.	's-Hertogenbosch	Vonk B.W.	Alphen a/d Rijn
Berg J. van den	Dordrecht	Nissen J.L.H.	Moergestel		Voorschoten
London J.	Almere	Ham J. van der	Eindhoven		
Halt J. van	Zwijndrecht		Berkel Enschoot		

Nieuwe leden v.a. 29 sept. 1992. Leden die na 7 dec. lid zijn geworden worden opgenomen in de "Sobat" van februari 1993.

Zuid-Holland Zuid, 800 leden!

We waren met de filmdienst getuige dat bij deze vereniging sobat H. de Boer uit Spijkenisse werd ingeschreven als 800ste lid. Voorzitter Ger de Jong overhandigde hem met een toepasselijke speech een boek onder applaus van de aanwezigen. Meerdere nieuwe leden lieten zich die dag als nieuw lid inschrijven en middels een verloting was sobat de Boer de gelukkige. Jammer dat een fotograaf ontbrak hetgeen weer gedeeltelijk werd opgelost door de toezending op ons verzoek, van een foto uit zijn Indië-tijd. Sobat de Boer behoorde aldaar tot 5-5 R.I. die toen vaak opraden onder de bataljonsleuze. "Awas-pijp-pijp datang".

Op de foto rechts zien we hem met ontbloot bovenlichaam, waarmede we feitelijk onze huidige gedachtengang willen vertolken. Het Bataljon Zuidholland Zuid is met 800 man aan zijn organieke sterkte, behoudens met de P.S.U. (Persoonlijke Standaard Uitrusting). De meeste van deze "bataljonsleden" missen nog een stukje uitrusting ten opzichte van:

Hen die de tropen jaren moeberekend kregen door overheidsdienst, dan wel meer dan 5 jaren militaire dienst achter de rug hadden waardoor een eenmalige uitkering werd verkregen, of een (te) kleine uitkering voor krijgsvangenschap. Wij zouden die P.S.U. graag aangevuld zien voor hen die méér jaren maar geen 5 jaren hebben gediend. We krijgen thans meer inzicht zoals de politiek in onze jaren beslissingen heeft genomen. Politiek die toen langs ons heen ging, daar dachten we niet aan. We hadden een taak te verrichten, dat deden we. Nu komt een bevlogen minister uit Somalië met de kreet er moet meer militaire hulp worden geboden voor de hongerende bevolking om dan feitelijk te moeten horen dat we daar niet klaar voor zijn. De militair is gehoorzaamheid verschuldigd aan de politiek maar de politiek zou ook eens moeten luisteren naar deskundige staven alvorens een schreeuw van de leeuw te geven.

Dan zal blijken dat uitzending naar landen binnen en buiten Europa, uitrustingen voor de winter en voor de tropen en de daarbij behorende opleidingen een mentale instelling vereisen die nog geheel moet worden bijgebracht. Men kan nu nog putten uit dienstplichtigen die vrijwillig willen deelnemen naast het beroepspersoneel. Volgens de huidige visie wordt feitelijk gepropageerd dat een beroepsleger beter is dan de dienstplichtige. Een belediging van hen die 100 jaar lang hun diensten hebben verricht,

samen met beroeps en de oorlogsvrijwilligers. In die lange geschiedenis heeft men altijd gegrepen naar het financiële wapen om het leger te verkleinen. Zelfs nu, nu de toestand in Europa zeer instabiel is en men gaarne hulp verleend in de wereld denkt men die taken te kunnen volbrengen zonder de inbreng van dienstplichtigen.

De Nederlandse bevolking zit nog in een gewenningsproces om zich "europeaan" te voelen maar zal nog meer moeten wennen aan de gedachten dat hun zonen zich zullen inzetten elders in de wereld buiten Nederland om een humanitaire taak te verrichten. Die zonen zijn er wel maar dan zou het achterland zich wat minder anti-militaristisch moeten opstellen als men mee wil tellen in de vaart der volkeren.

J.P.C. Rausch *Geheel rechts, 800ste lid, H. de Boer*

Dat mag ook wel eens vermeld:

Vijf Sobats die met hun partner gezamenlijk op vakantie gaan. Vijf stoottroepers met hun aanhang midden op de hei in een tienpersoons huisje. Het is ideaal, men zou dat meer moeten doen. Zomaar met 'n stel ouwe gabbers 'n midweek ergens heen. Voor de kosten hoeft je het niet te laten. Al voor de vijfde keer met de zelfde groep, en het bevalt uitstekend, de nieuwe plannen worden alweer uitgewerkt. Wat moet je je daarbij voorstellen. Veel lachen en eten, 'n kaartje leggen, en de wandelingen door de bossen die voor de nodige ontspanning zorgen. In Wijchen hebben we zo'n groep, wil je daar meer informatie over bel dan eens met: W. v. Wordrage, Nieuweweg 291, 6603 BN Wijchen, tel. 08894-17533.

HERINNERING

Lembang, Tjikidang en Litoe-Lembang liggen weer achter ons. De jongens van 4-3 R.I., gedetacheerd in het Bandoengse, hebben, militair, een goede naam. Zo zegt men. Daarom stuurt men ons van Noord naar Zuid. Daarom laat men ons de voorste posten betrekken bij Tjilampeni. Wij zijn in de drietonners geklommen en gegaan. En tijdens de terugreis filosofeerden wij (met een zucht) over het soldatenleven. Dat een trekken is van plaats tot plaats, omdat een soldaat in actieve dienst in feite een zwerver is. Reizende, leert men afscheid nemen, zegt de dichter. Zo ziet men wat van de wereld, zegt men. Maar Lembang en omgeving is ons in drie weken tijd zo vertrouwd geworden. Wij denken terug aan het grote gladde meer tussen de bergen, waarin wij zwommen en naar de diepte doken. Waar wij de zon aan onze borst lieten kriebelen en gelukkig waren met dit natuurschoon. De zon op het water. Op ons. De bergen om ons heen. De tropische flora, de goddelijke lijnen van de gebadpakte lichamen der meisjes! Hollandse meisjes van de KNIL-officieren. Misschien waren het hun vrouwen. Maar ze waren zo mooi in dit water tussen de bergen. Zo blank ook. Hun aanwezigheid hier, alleen al was als een troostende hand op ons arm, eenzaam hart. Het meer. Waar men in twee en een half uur rond heen kon gaan en wilde apen ontmoeten op hun weg langs het water. Waarbij de Ambonnesen jongens ons, 's avonds, bij het avontuurlijk-romantische kampvuur, hun verhalen vertelden. Wij in dekens gewikkeld, zij in overjassen. En hun Andjin-Nicalied in de stilte van de avond. Het was koud, heel erg koud, daar. Men noteerde er 2 graden Celcius, laatst. Wij huilverden 's nachts van koude en slipten niet. Maar wij denken aan Lembang, deez' eerste nacht weer in Bandoeng. De Sterrenwacht. Waar wij de vliegtuigen zagen omhoog cirkelen, en dalen gaan, boven het Andirvliegveld. Waar wij op hun glinsterende ruggen keken, in plaats van immer naar hun buiken. Waar heel het Bandoengse panorama voor ons lag open-

gevouwen, tientallen kilometers naar links en tientallen kilometers naar rechts. En daarachter ook het gebergte waar altijd de zon op schijnt, en God woont.

Wij denken aan die zondagmorgen, toen wij op wilde zwijnenjacht gingen, omdat er twee dagen tevoren een de berg af was komen rollen, tot vlak voor de voeten van St. Filipslender en "Pokkefries" (3-4e Cie). Wij liepen ons het zweet uit het lijf, en ontdekten van alles, behalve wilde zwijnen. We zien weer het zo vertrouwde Boerangrang, Tankuban Prarahu en Proet, met daartussen hun kleinere broers en zusters; met valleien, waarin de rood-wit-blauwe vlaggen der eerste posten. En wij drukken in gedachten de hand van de buigende Chinees, in wiens Toko nog een f 20,- rekening op betaling

ligt te wachten, omdat wij er op de pof aten. Tegen het einde van de maand hopen wij die te voldoen, als de administrateur met zijn geldtas komt. Wij hopen dat, want des Chinees' Toko was helder, zijn nasi goed, zijn bami en telor mata sapi, zijn pisang goreng. En zijn zoute olie-nootjes. Wij denken aan Lembang en aan straks. Straks zullen we weer in de drietonners gaan met tafels en kasten, zullen wij in Tjilampeni, vlak bij de demarcatielijn, weer het vreemde zien. Misschien is het er goed, misschien slechter dan "boven". Wij wachten het af. Wij hopen er niet minder gelukkig te zijn, dan wij, in drie weken Lembang, waren.

Remi Thomassen
(augustus 1947 't Krabbegat)
Ex 4-3 R.I.er.

Reünie bataljon 4-8 R.I.

In aanwezigheid van de huidige Chef-Staf Divisie 7 December en de Provinciaal Militair Commandant Utrecht, hield op zaterdag 10 oktober j.l. het voormalige bataljon 4-8 R.I. haar elfde samenkomst, ook ditmaal weer in de Prins Bernhardkazerne te Amersfoort.

Bij stralend mooi weer traden om 11 uur ruim 250 reünisten in het gelid bij de vlaggemast en herdachten aldaar hun 13 op West Java gevallen kameraden. Een trompetter van de cavalerie blies de bijbehorende signalen. De voorzitter van het reüniecomité, de heer M.B. Niemeijer, herhaalde de woorden die hij in 1990 bij de onthulling van de bataljons-plaquette in Roermond had gesproken:

*"U hebt een eerlijk doel gediend
gevallenen van 4-8 R.I.
U hebt onrecht en terreur bestreden
en de weerlozen beschermd
U streed onder de hemel van een ontredderd land
bij nacht en bij ontij, in brandende dessa's
in de modder en onder de tropenzon
U werd geroepen door volk en door staat
U bent gegaan en hebt gegeven
tenslotte ook uw nog zo jonge leven
En wij weigerden dit offer vergeefs te noemen
want wij dienden een eerlijk doel
en die overtuiging neemt niemand ons af
Daarom gedenken wij heden in eerbied en met verdriet
U, soldaten van 4-8 R.I.
Wij behouden u in ons midden
en allen met u op de verre erevelden"*

Ter afsluiting van de plechtigheid reikte de Luitenant-Kolonel A. Vos, Provinciaal Militair Commandant Utrecht, acht gewonden insignes uit. Het bataljon 4-8 R.I. telde destijds in totaal 19 oorlogsgewonden.

In het verdere verloop van de dag volgde een gezamenlijke maaltijd, waarbij een lid (Th. J. Koning) van de Vomi gelegenheid kreeg de doelstellingen van deze vereniging toe te lichten.

Twee speciaal hiertoe aanwezige vertegenwoordigers van de Vomi konden die middag een groot aantal nieuwe leden noteren.

De eerstvolgende reünie van 4-8 R.I. zal in het najaar van 1994 plaatsvinden.
Comité 4-8 R.I.
Secretariaat Boedapeststraat 15
1334 EA Almere-Buiten

Proces A.P. de Graaff contra de VOMI

Naar aanleiding van een persbericht, gedateerd 9 september 1990, verscheen in Sobat nr. 15, 6e jaargang, van februari 1991, pagina's 5 en 6, een artikel onder de kop "De Delegatie" waarin een aantal suggesties uit het persbericht werden bestreden.

De opsteller van bovengenoemd persbericht, de heer Ant. P. de Graaff uit Waalwijk, achtte een aantal passages in De Delegatie beledigend en schadelijk voor zijn persoon en zakelijke belangen. Volgende op boven vermelde gegevens bereikte de auteur (J. Zwaan) van het door A.P. de Graaf gewraakte artikel De Delegatie, een redacteur van Sobat, een schrijven van De Graaffs advocaat, getekend 16 mei 1991, behelzende een aankondiging van nader te nemen juridische stappen tegen Sobat, de VOMI en bovengenoemde auteur.

De inzet van deze juridische procedure startte met de ontvangst, door ons, van een dagvaarding d.d. 22 augustus 1991, van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam.

Na een tweetal verweerschriften onzerzijds en de nodige correspondentie, bemiddelingspogingen etc. resulteerde bovengenoemd rechtsgeding, bij vonnis van 22 juli 1992, in een voor de VOMI c.s. gunstige zin.

Onze advocaat, mr. J. van Embden, deelde ons in een d.d. 24 juli gedateerd schrijven mee dat boven vermelde rechtszaak door ons, de Vomi en Sobat, was gewonnen en dat De Graaff werd veroordeeld in de betaling van de proceskosten.

Het vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam werd ons bij schrijven van 13 augustus 1992 toegezonden, het behelsde onder andere, onder punt 9 van het vonnis, de zinsnede, dat De Graaff zichzelf, gezien formuleringen in het aan de redactie Sobat toegezonden persbericht van 9 november 1990, heeft blootgesteld aan de door Sobat in het gewraakte artikel geleverde kritiek een en ander aldus het vonnis kan in de gegeven omstandigheden NIET als nodeloos grievend of beledigend worden aangemerkt. Ook overigens zo gaat het vonnis verder overschrijdt het artikel van Sobat (Zwaan) NIET de grenzen van zakelijke kritiek.

De beslissing van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam, in conventie, wijst de vordering van De Graaff, onder meer inhoudende een rectificatie van het gewraakte artikel, De Delegatie in formuleringen zoals De Graaf

dat wenste, in Sobat af.

De voorzitter van de VOMI-Nederland, J. Dijkema, mede gedagvaardigde, deelde op de ledenvergadering van de VOMI-Nederland, op 19 november 1992, gehouden te Arnhem, (Bronbeek), naar aanleiding van bovengenoemd rechtsgeding de vergadering mee, dat uit het vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam is komen vast te staan dat de auteur van het door De Graaff gewraakte artikel De Delegatie binnen de door de wet gestelde voorwaarden van kritiek is gebleven en dus geen blaam treft.

Helaas moet worden meegedeeld, dat de heer De Graaff, zoals uit een d.d. 2 november gedagtekende, door ons ontvangen, dagvaarding van het Gerechtshof te Amsterdam, blijkt, reeds op 28 oktober 1992 beroep tegen het vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam, bij het Gerechtshof te Amsterdam, heeft aangetekend. Wij wachten de uitslag van deze hogerberoep-zaak in vol vertrouwen op de goede afloop, af.

De redactie van Sobat meent dat uit bovenstaande duidelijk is geworden dat onze gewaardeerde medewerker tot zover gerehabiliteerd is. Indien zulks nodig mocht zijn zullen we onze leden later op de hoogte stellen van het verdere verloop van het proces.

J.P.C. Rausch

Redactioneel

Op de ledenvergadering j.l. 19 november te Bronbeek werd door het bestuur geconcludeerd dat ons verenigingsorgaan "Sobat" aan een restyling toe is wil het zijn bekendheid behouden en een blad blijven dat een voorlichting is voor ons als Indië-veteraan voor onze V.O.M.I. leden. Hierbij moet gedacht worden aan de onderwerpkeuze en tekstschrijven, het cover (omslagblad van het orgaan), het formaat van het blad, vormgeving, lay-out en de plaatsing van foto's. Een en ander gepaard gaande met de kwaliteit van het papier. Daarnaast vereist deskundige kwaliteit ook een andere werkwijze van de redactieleden. Uit dien hoofde verzoecken wij onze leden om zich als redactielid te melden bij het bestuur van V.O.M.I. Nederland voor het verrichten van één van die taken die samengevat tot een beter verenigingsorgaan kunnen leiden. Aarzel niet en meldt U aan bij de secretaris van onze vereniging, de Heer G. Determan, Brongras 68, 3068 PB Rotterdam, telefoon 010-4206138.

V.O.M.I. treft geen enkele blaam

Het bestuur van de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 was hoogst onaangenaam getroffen door een dagbladartikel waarin op onwaarheden berustende en dus laakbare kritiek werd geuit op de organisatie van de Nationale Dodenherdenking op 7 september jl. te Roermond. Omdat daarin vooral ook sprake was van onvermogen e.q. tekortkomingen van instellingen en ambtenaren van het Ministerie van Defensie is vanuit dat ministerie onmiddellijk aan de PMC (Provinciaal Militair Commandant) in Limburg om opheldering gevraagd. Voor deze PMC uiteraard een des te pijnlijker gebeurtenis nadat hij en de onder zijn commando staande instellingen en militairen op onnavolgbare wijze onze stichting al een reeks van jaren hebben bijgestaan.

Wij willen nadrukkelijk verklaren dat de V.O.M.I. en het bestuur van die organisatie in deze geen blaam treft. De uitlatingen in het gewraakte krantartikel lijken weliswaar onder de V.O.M.I. vlag te zijn gedaan, maar ons is zeer duidelijk gebleken dat dat onrecht is gebeurd en dat het V.O.M.I.-bestuur er afstand van heeft genomen. Wij zijn daar verheugd over. Het is immers ons streven om het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond binnen de herdenking van de gesneuvelde sobats een plaats van eenheid, en niet van verdeeldheid, te laten zijn. Wij hopen in de toekomst op loyale steun van alle V.O.M.I.-leden te mogen blijven rekenen. Waarbij opbouwende kritische op- en aanmerkingen niet onder stoelen en banken hoeven te worden geschoven.

andere
bij
te
staan
andere
bij
te
staan

HET AFSCHIED

"Ik heb eerbiedig het hoofd gebogen en zij zijn stil langs mij gegaan. Zij allen. Maar zij gingen met opgerichte hoofden, want zij wisten dat zij hun plicht hadden gedaan."
Gen. Maj. W.J.K. Bovy

6 februari 1950

De zon is juist stralend opgegaan en zijn tocht langs de blauwe hemel, waarlangs ook enkele reize witte wolken langzaam voortzeilen, begonnen.

De dauw parelt nog aan het groene gras, de bloemen en de talloze eenvoudige witte kruisen op het stille Ereveld "Kembang Koening" te Soerabaja. Het is stil hier, het rumoer der grote stad dringt niet meer tot hier door. Alleen het suizelen van de wind door de naaldbomen wordt gehoord. Het rood-wit-blauw wappert traag aan de rinke mast op het monument voor Orde en Vrede. Hier rusten onze vrienden, zij die vielen in dienst van hun Vaderland.

De mannen van het 2e Mitrailleur Bataljon stellen zich in carré voor het monument op. Enkelens staan eenzaam op het Ereveld en houden de wacht bij het graf van een gesneuvelde vriend.

Allen zijn zij hier samengekomen, om hun overleden vrienden te herdenken en hen, die hier rusten, de laatste groet te brengen.

Langzaam dalen de vlaggen op het monument halfstok. De bataljonscommandant, Luitenant-Kolonel J. Hof, treedt naar voren en gedenkt in een korte rede de gevallen en het offer dat zij brachten. Na hem spreken de veldprediker Ds. K.R. ter Stege en de aalmoezenier L.C.M. v.d. Mortel en wordt in gebed de strijd en het offer van hen die hier rusten, voorgedragen aan de Almachtige God en Hem gevraagd hun nabestaanden de troost te schenken die zij behoeven.

Hierna worden vele kransen en bloemstukken aan de voet van het monument gelegd. Een stille hulde aan allen, die, hier en elders, hun laatste rustplaats hebben gevonden.

Vanaf het monument worden nu de namen opgelezen van hen allen, die in dienst van het vaderland bij het 2e Mitrailleur Bataljon hun leven gelaten hebben. Eenvoudig en helder klinken de dertig namen over het stille Ereveld.

Eerbiedig brengen allen het saluut en in één minuut stilte wijden wij onze beste gedachten aan hen, die gevallen zijn in dienst van het Vaderland.

Dan schallen de trompetten over het

stille Ereveld. Eerbiedig, en gedragen door de zachte tropenwind, golven de tonen van het "Last Post" over de graven en rond de helderwitte kruisen, om daarna, evenals de zielen van hen, die hier rusten, teruggekeerd zijn tot hun Schepper, terug te keren tot de stilte, waaruit zij voortkwamen.

Langzaam rijzen de vlaggen weer in top, waar de wind hen breed en machtig doet uitslaan.

De mannen verlaten het gelid, om persoonlijk afscheid te nemen van hen, die hier rusten.

Het is ontroerend, de mannen bij de graven van hun vrienden te zien toeven.

Velen, stram in de houding staande, een laatste groet brengend aan een wapenbroeder, anderen neerknielend in gebed, of met zorgzame hand de bloemen schikkend en herschikkend. Voor de laatste maal brengen zij bloemen op de graven van hun vrienden, en de laatste foto's van dit heilig stukje Indische bodem worden gemaakt.

Langzaam keert dan de rust weer terug op het Ereveld.

De levenden gaan verder.

Dierbare vrienden, rust zacht.

Uit:

"Gedenkboek 2e Mitrailleur Bataljon."

H. Leeman

Stafcompagnie 2e Mitr. Bataljon

2e Mitr. Cie

1e Mitr. Cie

3e Mitr. Cie

Mortier Cie

Zolang je het je
buurman niet kunt
vergeven dat hij
anders is dan je
zelf bent, sta je nog
ver af van het pad
der wijsheid.

OMNIS SPELDOORP

Eis veel van jezelf
verwacht weinig
van anderen,
dat bespaart je
veel ergernis.

CONPICKIS

Wisselexpo in Bevrijdingsmuseum

"Inzet in Nederlands Indië
1945-1950"

Groesbeek. - "Inzet in Nederlands Indië 1945-1950". Zo luidt de titel van de wisseltonstelling die van 21 november tot 21 februari '93 is ingericht in het Bevrijdingsmuseum 1944 aan de Wylerbaan te Groesbeek. Aanleiding om dit onderwerp in de schijnwerpers te plaatsen vormt het feit dat het 6 december (voor Indonesië geldt de 7e) vijftig jaar geleden is dat de toenmalige Koningin Wilhelmina de bekende rede hield m.b.t. de toekomstige ontwikkelingen van Nederlands-Indië, nadat de Japane bezetters verdreven zouden zijn. Een deel van het te exposeren materiaal is de afgelopen maanden reeds uitgesteld in het Koninklijk Nederlands Leger- en Wapenmuseum "Generaal Hofer" in Delft. Welwillende medewerking van museumdirecteur dr. J.P. Sigmond - hij verricht 20 november de officiële opening in Groesbeek - maakt het mogelijk om het belangwekkende materiaal nu in O. Nederland te tonen. Behalve de voorwerpen, panelen en foto's uit Delft, ziet men in het museum-met-de-parachute aan de Wylerbaan te Groesbeek ook materiaal van de Nederlandse Oorlogsgraven Stichting, alsmede van de divisiestaf van de 7 December Divisie. In de erekoepel van het museum met de Roll of Honour wordt de Nederlandse Erevelden in het huidige Indonesië een centrale plaats toebedeeld. Ruim aandacht krijgt het Nederlands Indië van vóór 1940, voorts de strijd tegen de Japanners in maart 1942 en de daaropvolgende bezetting tot '45, het lot van de Nederlanders met tegen het eind de "Bersiap" en vervolgens de ontruiming van de kampen. Het woord "inzet" in de titel heeft betrekking op de aanwezigheid van de Nederlandse militairen en op de twee positionele acties. Het Bevrijdingsmuseum is, op eerste kerstdag en nieuwjaarsdag na, alle dagen van de week geopend: op werkdagen van 10-17 uur, op zon- en feestdagen van 12-17 uur.

andere
bij
te
staan
andere
bij
te
staan

De Bom

*In die bewuste nacht
Heb jij ongetwijfeld
De Japanse bom
Met enige van je vrienden
Naar zijn plaats gebracht
Want jullie plan
Was echt niet dom
Om hem in het wegdek
In te graven
Daar jullie wisten
Dat het convooi
Van de Belandas
Hier spoedig
Langs zou "draven"
Je smeerde ook
Nog een weinig pek
Op de ontsteker
Als camouflage en
Misschien was je overtuigd
Dat de hinderlaag
Zo wel zou gelukken
Daarna bond je
Mogelijk door je te bukken
Een touw aan
De veiligheidspin
Om daar vanuit de
Kampong aan te trekken
Het convooi verscheen
Met in tweede positie
Mijn pantserwagen-en heus
Vanuit jouw lokatie
Was dit doel
Een logische keus
Je trok heel koel
Maar op het moment
Dat het rechterwiel
Het touw passeerde
Waardoor dit brak
En de veiligheidspin
In de bom bleef steken
Daarna keerde het getij
En was het toen
Voor jou verkeken
Jouw vrienden-vol zorgen
Openden het vuur
Om jouw aftocht
Nog te dekken
Op die zonnige morgen
Hadden we beiden een kans
Voor jou werd
De prijs heel duur
Maar ik ontsprong
De dans.*

8 oktober 1992

A.R. Damhof

Te laat....?

VOMI Noord-Brabant Oost had op 27 oktober j.l. in Kerkrade als spreker uitgenodigd de heer Hekman van de Dienst Zorg Post Actieve Militairen van het Min. van Defensie te Heerlen (tel. 045-737475) om een toelichting te geven over de mogelijkheden van militaire pensioenen of uitkeringen. Enige aanwezigen bleken niet op de hoogte van het feit, dat zij in aanmerking kwamen. Hun aanvraag werd door de heer Hekman genoteerd. Het Rijk betaalt echter tot maximaal één jaar met terugwerkende kracht, zodat in deze gevallen pensioenjaren verloren gaan. De heer Lentz, onze vertegenwoordiger in het Veteranenplatform, spreekt van z.g. "haal"-pensioenen. Onze generatie blijkt nu eenmaal niet zo "halerig" te zijn grootgebracht en dat breekt enkelen onder ons nu op.

Ondanks verschenen publicaties en wellicht ook omdat niet iedereen bij een Veteranen-organisatie is aangesloten, wordt toch niet elke oud-militair bereikt. De heer Hekman zal in onze "Sobat" alsnog een korte toelichting geven over de categorie, waarover het hier gaat, zodat die alsnog kan reageren. Misschien is dit voor het Veteranenplatform aanleiding zich te laten informeren over de bekende "verloren" pensioenjaren en kan er middels het Veteranen-beleid nog iets aan "reparatie" gedaan worden. In ieder geval gaf het voldoening, dat door deze bijeenkomst van onze Vereniging weer aan enkele Sobats de weg is gewezen. Dat is toch de bedoeling?!

W. van Rooij
voorzitter Noord-Brabant Oost

De Kerst- en Nieuwjaarskaarten

Ze zijn er eindelijk. Verstuur er nu dan ook zo veel mogelijk! Geef daardoor de VOMI een nog grotere naamsbekendheid en U steunt er meteen uw Fonds Sociale Zorg VOMI Nederland mee. Bestel ze alsnog snel bij uw penningmeester. Bedankt.

V.B.

REÛNIE

Voormalige Borneogangers opgelet!

Jo v.d. Molen (vaartuigendienst) en Jelle Visser (voeding "supply"), die in de jaren 1948 en 1949 te Samarinda (Borneo) verbleven, zoeken contact met hun militaire sobats van weleer, om in de toekomst zo mogelijk een reünie te organiseren.

Betreft:

Maarleveld, Stoter, Ros, Hooikammer, Reedijk, Zandstra, v.d. Poel, Verkade en Sessink.

De adressen van Smit, Schipper en Derkink zijn bekend. (C-5-4 R.I.)

Indien belangstelling "melden" bij J. v.d. Molen, Zandkreek 12, 3079 AT te Rotterdam, tel. 010-4795220 of bij J. J. Visser, Zegelstede 64, 3431 XH te Nieuwegein, tel. 03402-33148.

Onder de duizenden binnenvaartschippers zitten vele v.m. leden van de "Vaartuigendienst". Schrijf eens naar "Schuttevaer" in Assen. Dat blad lezen alle binnenvaartschippers of hun kinderen die inmiddels het stuur hebben overgenomen.

De schutters van Wijchen feliciteren Doris v.d. Broek en zijn echtgenote met hun familie met hun 40 jarig huwelijksfeest. Iedere week zorgt Doris voor de koffie en op 15 oktober was het bijna niet aan te slepen tijdens deze "kleine reünie". Nog vele jaren in goede gezondheid wensen de schutters van Wijchen de familie toe.

De "zandhazen" van 3-9 R.I. kunnen we melden dat het kruispunt Purwakarta-Plered-Bandung rustig is terwijl de wegen goed geasfalteerd zijn. Voor de leden van de A. Compagnie van 3-9 R.I. moet dit nu geen beletsel meer zijn om zich te melden voor een reünie in de Kornputkazerne te Steenwijk waarover nadere berichten volgen. Voorlopig hebben we gepland vrijdag 23 april 1993 en als het adres nog niet bekend is neem dan contact op met Willy Apol, De Hop 21, 9301 PL Roden, tel. 05908-19325.

Destijds liepen de politie dienders met medeneming van wapening over naar de T.N.I. De politiepost werd in brand gestoken en het detachement Plered onder vuur genomen.

"2 oktober kwamen in de Johan Willem Friso kazerne in Assen leden van de Staf-Cie van 5-4 R.I. bijeen voor haar 2 jaarlijkse reünie.

Bij de gedenkplaat voor de gevallen van 5-4 R.I. werd een krans gelegd. Met de vertoning van een film over de Tweede Politionele Actie en een gemeenschappelijke rijstmaaltijd kan het een geslaagde dag worden genoemd, waarbij het mooie weer een positieve bijdrage leverde".

Purwakarta 12 km-Bandung 53 km

Purwakarta - rechtdoor - Bandung rechtsaf - Plered linksaf.

Overpeinzingen

Wat ik zelf nooit verwacht had gebeurde toch. Met mijn beide kleinzoons van 14 en 15 jaar ging ik op reis om via Indonesië mijn zuster in Australië te bezoeken. Op zich niets bijzonders, tienduizenden gingen mij voor. Vele duizenden zullen nog volgen maar een zeer groot deel zal deze reis nimmer maken. Met onze fijne chauffeur, Guus Mailoa, een Ambonnees dus Indonesiër, die bovendien Nederlands sprak, maakten we een onvergetelijke tocht van tien dagen door West-Java waarbij "opa" de plaatsen kon bezoeken van weleer. Twee plaatsen hadden een bijzondere betekenis voor mij, de Erevelden "Pandu" te Bandung en "Menteng Pulo" te Jakarta. De Erevelden, de staat van onderhoud, waarin die verkeren behoeft ik U niet te beschrijven. Velen hebben dit zelf aanschouwd of weten dit uit de publicaties van de Oorlogsgravenstichting. Wanneer je tussen die vele kruisen staat, met het uitzicht over de dodenakker vertoef je bij de gebeurtenissen van toen. Jij beste kameraad uit Kampen, die ondanks de waarschuwing via de legerrorders, toch een rood-witte vlag uit de grond trok en daarbij als eerste marchaussee sneuvelde. Of mijn Menadonese vriend Paul, die toen we in een hinderlaag reden uit mijn jeep geschoten werd. We konden slechts je spullen bijeen zoeken die je gekocht had omdat je binnenkort je gezin zou mogen bezoeken in Menado. Of waren het de drie vrienden, één uit Oeffel in Noordbrabant die zijn moeder en zuster tijdens een kruisvuur door de Amerikanen reeds had verloren. De tweede was Lim Tong Soen die als bewaking achter in de 15 cwt stond, destijds in Jakarta gehuwd was en woonde. De derde was Marinus, een beer van een vent, slechts drie maanden in Indië. Met z'n drieën werden ze op pad gestuurd met een proces-verbaal dat opnieuw moest worden ondertekend. In een holle weg, tussen Madjalangka en Madja reden ze in een hinderlaag van de Siliwangidivisie, die kort daarvoor uit de z.g. zakken waren geëvacueerd naar Djoejakarta en thans op weg waren om weer terug te keren naar hun oude standplaatsen. Overeenkomsten werden wel gesloten, maar niet nageleefd.

Marinus, onder de 15 cwt liggende, was zwaar gewond onder het voertuig gekropen, om dekking te zoeken. De passerende aalmoezenier met zijn chauffeur wenkte hij om door te rijden. Was zijn gebaar "Ga hulp halen" of "Rij door anders schieten ze jullie ook neer".

Niemand weet dat.

Na hulp van het 1e Mitrailleur Bataljon vanuit Madja werd Marinus naar het hospitaal te Tjiribon gebracht. Hij is nog in staat geweest om een brief te dicteren aan zijn ouders en familie, opgetekend door de aalmoezenier, toen stierf hij.

Och, ik weet wel, zo zijn er honderden verhalen, bij elk kruis behoort een verleden. Zo liggen ze daar op hun laatste rustplaats. In hun midden de Legercommandant, Generaal S.H. Spoor, tussen officieren, onderofficieren en soldaten. De man die het K.N.I.L., de O.V.W. ers, en de dienstplichtigen ieder met hun eigen inbreng, met ups en downs op een lijn bracht om gezamenlijk onder zijn commando hun taak te verrichten. Die eenheid, op alle Erevelden omgeven met mooie afrasteringen en schitterende toegangshekken moesten we achterlaten. De overigen gingen terug, gewild of ongewild omdat er geen andere oplossing was. Nadien was niemand de eerste, we waren er allemaal, vanaf de terugkeer. In Roermond, sinds enkele jaren, dit jaar in Havelte, bij een der grootste ruïnes, staat die eenheid er weer, tienduizenden, ze keren allen weerom. Op die plaatsen kunnen we elkaar verdragen, steunen wij elkaar met dezelfde doelstellingen.

Alles onder de naam van veteraan. De heer Pierre Huyskens noemde hen bij de geweldige opkomst op 7 september te Roermond de "7 september divisie". Ze waren er immers allemaal, het K.N.I.L., de O.V.W. ers en de dienstplichtigen. Als we dan kort nadien huiswaarts keren trekken we ons terug, binnen ons eigen gebied, binnen onze vereniging, goed beveiligd met afzetlinten beschermd door onze periodieken, de messen geslepen om desnoods elkander te bestrijden.

"Struikelt" een veteraan van één van die verenigingen dan gnuift de ander en probeert daar munt uit te slaan ter meerdere glorie van zich zelf of van een vereniging. Het zijn echter steeds veteranen die hun nek uit durven steken, de man langs de lijn kan zich niet branden. Wie was de éérste, wie de laatste, wie de grootste en wat zijn de doelstellingen. Alles terug te brengen onder de noemer "veteraan" waar binnenkort of reeds langer de veteranen uit Libanon, Midden Oosten, Cambodja, Joegoslavië bij horen. Gelukkig werd een veteranenplatform opgericht die alle vakjes onder één noemer probeert te brengen en daarin zeker zullen slagen indien alle

vertegenwoordigers daarin verenigd zijn. Binnen die verenigingen zijn knappe koppen genoeg en het behoeven niet altijd Generaals te zijn. Het mogen ook de soldaten van toen zijn die later hun sporen in de maatschappij verdient hebben en kennis van zaken hebben wat er leeft onder de veteranen. De leider(s) die dat kan (kunnen) mogen we best op een verdienst voetstuk plaatsen zoals we dat met onze legercommandant hebben kunnen doen.

"Menteng Pulo" We maakten video opnamen, amateuristisch, maar voor ons een blijvende herinnering. We ontmoette oud strijders van de Republiek Indonesia, waarvan 80% analphabeet is en was tijdens de jaren 1945-1950. Ze worden prachtig opgevangen door de actief dienende militairen. We spraken met de sergeant-majoor Daud Angga-wijaya te Purwakarta die ons vergezelde naar de oude assistent wedana Tamrin. We bezochten het huis van de generaal b.d. Gatot Kalbuadi en de commandant van de school Polisie Militair, de kolonel E.M. Pattinasarane. We waren overal welkom, zelfs daar. Maar ook de man in de kampong, op het kruispunt Purwakarta-Bandung-Plered, bekend bij vele mannen van 3-9 R.I. Ook de oude legeringsgebouwen van 3-1 te Tjiseeng waar de tijd 45 jaar had stilgestaan. Dezelfde gaten in de weg werden met dezelfde mankracht middels mandjes met steenslag gevuld en gezapig met een motorwals aangevalst. Toch is er een grote vooruitgang A.A.T. ers kunnen met één vinger aan het stuur over prachtige autobanen naar Bandung rijden.

J.P.C. Rausch

Een Indië-veteraan meldt zich bij de VOMI aan!

Waar?

Zie de secretarissen met adres onder het verenigingsnieuws van uw provincie.

Met uw hulp blijven we groeien.

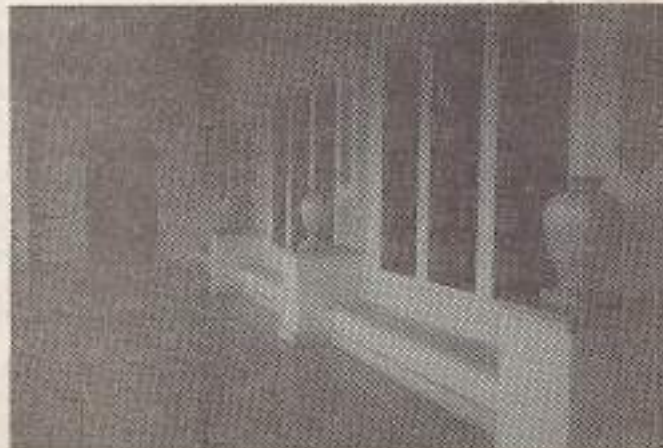
De oudere en de jongere generatie ontmoetten elkaar. De huidige commandant School Politie Militair, de kolonel E.M. Pattinasarane en de oud leerling van de schoolcompagnie Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee met hun kinderen en kleinkinderen.

Hij ging met "Aurora Travel" te Amsterdam Osdorp, omdat die altijd adverteren in de "Sobat" schrijft ons lid Verschraagen te Amsterdam. Prima verzorgd met een Nederlands sprekende gids die in Indonesië woont. Ze waren met oud-K.N.I.L. en K.L. militairen. Sommigen waren al meerdere keren geweest, anderen voor de eerste keer na 42 jaar. Oude plekjes opzoeken en huizen waar ze gewoond hadden. Onze zoon was ook mee en vond het een geweldige ervaring. 5 Weken hebben we met onze eigen tourbus rond gereden van West- naar Oost Java. Iedere dag zon en een temperatuur tussen de 35 en veertig graden. De bevolking is zeer vriendelijk. Ze bezochten de Erevelden die in schitterende staat verkeerden. In de grote plaatsen zijn moderne warenhuizen waar je van alles kunt kopen. Je hoeft echt niet veel mee te slepen. Foto's worden binnen een uur keurig afgeleverd in een etui voor niet

te veel geld. We vlogen met "Garuda Indonesia" een prima verzorging. Zijn reis liep bijna parallel met de terugkeer van de oudcommandant de heer R. Smagge en wat hij ons vertelde werd reeds waar gemaakt door onze sobat in navolging van vele anderen die hem voor gingen. De foto's gaan hierbij en wat opvallend is dat niemand de rustplaats voorbij gaat van de legercommandant na een bezoek te hebben gebracht aan hun eigen vrienden.

Sobat M.C. Verschraagen bezocht "Menteng Pulo" te Jakarta.

Foto's M.C. Verschraagen.

Op één der ere tafels bij het Nationaal Indië-Monument te Roermond hebben oud-leden van 3-9 R.I., onderdeel van de 7-December Divisie, op 2 september j.l. een gedenkplaat onthuld, vermeldende de namen van de tot dit bataljon behoort hebbende militairen die in de periode 1946-1949 in het toenmalige Ned.-Indië zijn gesneuveld.

Deze plechtigheid werd behalve door een groot aantal 3-9 R.I.'ers met hun partners ook bijgewoond door vele nabestaanden/familieleden.

Mede dank zij de zeer goed verzorgde begeleiding van het bestuur van de Stichting Nationaal Indië-Monument kunnen wij terugzien op een geslaagde dag.

Programmapunt bij de plechtigheid was het uitspreken van de herdenkingsrede door de v.m. bataljonscommandant, de heer H.J. Boersma.

Herdenkingstoespraak 3-9 R.I.

Roermond, 2 september 1992

Wat ons vandaag naar Roermond deed gaan en ons hier bij dit monument vernigd, dames en heren, vrienden/oud-gedienden van ons Indië-bataljon 3-9 R.I., zijn naast gevoelens van respect en eerbied voor hen, die ons ontvielen, ook gevoelens van kameraadschap en saamhorigheid, of eigenlijk beter gezegd "lotsverbondenheid" ontstaan en opgebouwd in een nooit meer uit onze herinnering weg te vagen periode; de periode waarin wij dienden bij 3-9 R.I. en welke bepaald wordt door de markante datums van 2 mei 1946, de opkomst voor velen van U in militaire dienst in Steenwijk, die van 3 oktober 1946, ons vertrek per "Tegelberg" naar het toen zo geheten Ned. Oost-Indië en de datum van 5 november 1949, onze thuiskomst per "Waterman".

Dat tijdvak in ons - toen nog jonge - leven kan voor de één - ook thans nog - zijn als een boek, waarin je leest en bladerd zonder het diepe gevoel te hebben dat de inhoud ooit werkelijkheid was, een werkelijkheid, die toen heel intens werd beleefd. Voor de ander is het juist een periode geweest die diepe sporen heeft nagelaten; eerst nog slechts vaag waarnaembaar, maar naarmate men ouder werd steeds duidelijker en vooral ook steeds meer voelbaar. Voor sommigen onder ons - en wie weet hoeveel dat er zijn - zelfs zodanig, dat zij er niet meer los van komen en er dagelijks mee omgaan.

Maar hoe wij ook die Indië-periode beleven in onze dagen van het ouder worden, wij allen zijn er ten nauwste mee betrokken en daarom is het goed die tijd - en alles wat zich daarin heeft voltrokken - te herdenken. Een woord van oprechte dank aan de commissie, die dat vandaag en hier mogelijk maakt is zeker op zijn plaats.

"Herdenken" zegt Prof. Bastiaans - een naam die U ongetwijfeld bekend zal zijn - Herdenken is stilstaan in denken en in voelen met gebeurtenissen, die zo'n indruk op je hebben gemaakt, dat je de

herinnering daaraan diep in je meedraagt. Herdenken is ook herbeleven en hervoelen".

Wat wij dan bij een plechtigheid als deze bij dit gedenkmoment als vanzelfsprekend op de allereerste plaats moeten en ook willen herbeleven en hervoelen is het verlies van onze vrienden die de dood vonden bij de uitvoering van hun - en ook onze - opdracht van destijds: het herstel van Orde en Vrede. Het zijn zij, wier namen wij zo aanstonds bij het "dodenappèl" zullen noemen en met respect en ontroering zullen aanhoren. Zij brachten daar in het verre Indië, ver van allen, die hen dierbaar waren, het hoogste offer, het offer van hun jonge leven en het is goed en verheugend dat wij hier een aantal van hun nabestaanden in ons midden hebben om samen met ons hun heengaan te herdenken.

Waarom? Ja, waarom moest dat gebeuren? Was het voor niets? Is er van onze opdracht daar wel iets terecht gekomen of is dat door allerlei maatregelen van politieke-zelfs van wereldpolitieke-aard niet of slechts zeer ten dele gelukt en waren dan al die offers niet nodig geweest? Het zijn vragen, waarmee je - en zeker op een dag als vandaag - kunt worstelen en waar je toch geen afdoend antwoord op zult vinden.

Vaststaat evenwel, dat ook wij van 3-9 R.I. zo goed mogelijk deden wat van ons werd gevraagd en het is jammerlijk te moeten ervaren dat daarbij - ook in onze gelederen - jonge levens verloren zijn gegaan.

Hun namen zijn in dit monument vastgelegd om ze nimmer te vergeten. Misschien was hun dood heldhaftig, misschien gebeurde het juist in grote angst - en wie van ons heeft geen angst gekend - misschien ook kwam het plots en onverwacht.

Wij eren hen vandaag met het onthullen van een plaquette, waarop naast de naam van onze eenheid - 3-9 R.I. - hun namen staan vermeld.

Herdenken is hier op deze plaats ook "hervoele van" en "stilstaan bij" al datgene wat ons in die lange, te lange Indië-periode is overkomen. Daarbij is met name het laatste halfjaar wel bijzonder ingrijpend geweest. We liepen toen patrouilles en voerden acties uit in een totaal andere terreinsoort dan we gewoon waren en we kregen het bijzonder zwaar te verduren, vooral door de doortocht van grote delen van de Siliwangi-Divisie in ons gebied. We werden steeds meer verzwakt in aantal en daardoor in gevechtskracht; we hebben daarvoor de tol moeten betalen aan gesneuvelden en gewonden en aan uitval om redenen van psychische aard.

Het is jammer dat de geschiedenis van ons bataljon nimmer is vastgelegd, althans niet in leesbare vorm is verschenen. Het zou een boek geworden zijn met vele hoofdfiguren, beschrijvingen van hoogtepunten en dieptepunten, van moed en van angst, van goed-en van onjuist optreden, ja, ook dat! van vreugde en van verlangen naar huis, misschien wel van heimwee en van verdriet, maar vooral ook van "maken wat er van te maken is".

Wie herinnert zich niet het eindeloos patrouille-lopen, het eerste vuurcontact, het wachtlopen in die vreemde tropen-nachten, de omgang met de Inlandse bevolking en vooral ook de Politionele Acties. Wie weet niet meer van de vermoeidheid en het jezelf steeds weer aanzetten tot daden, geboren uit een - wellicht onbewust - gevoel van "verantwoordelijk zijn voor elkaar" in een hechte lotsverbondenheid. Wie herinnert zich niet de plaatsnamen als Batavia met Tanah-Abang, Tangerang, Krawang met zijn bruggen, Tjikampek, Poerwakarta, Linggadjatti en nog vele anderen.

En wie denkt niet meer terug aan de vele goede momenten die we daar ook hebben gehad: de ontspanning, het sporten, de geïmproviseerde kerkdiensten en de Kerstvieringen, het samen zijn met vrienden. En dan de thuisreis, het Wilhelmus gespeeld op de aankomstkafe, de busrit naar huis en de ontvangst aldaar.

En dan daarna: een ieder moest zich een nieuwe weg zoeken. Het is triest toen te hebben moeten ondervinden dat er van overheidswege maar nauwelijks sprake was van enige opvang en begeleiding, zulks in flagrante tegenstelling met hoe er heden ten dage met terugkerenden wordt gehandeld. Het is evenwel een verheugende ontwikkeling thans te kunnen constateren, dat men kennelijk de fouten van toen heeft ingezien en er nu sprake is van een goed - zoals dat wordt genoemd - "Veteranenbeleid".

Dames en heren, ik heb U een korte blik

willen geven in ons gezamenlijk verleden. Het ligt ver achter ons, maar wat leeft en blijft zijn de herinneringen aan dat verleden en aan hen, die ons in die

tijd ontvielen.

Ik zal na het signaal "Geeft Acht" hun namen noemen en ik verzoek U deze staande te willen aanhoren om daarna

1 minuut stilte in acht te nemen.

Commissie Gedenkplaat 3-9 R.I.
O. Koning, Oude Hengeloseweg 92
7622 HX Borne, tel. 074-662223

2 september 1992.

Veteranen van 3-9 R.I. onthullen de gedenkplaat van hun makers.

In het vorig nummer (Sobat 25) is, in het artikel "Waarom vaar ik naar Indië" op pagina 11, door de schrijver van het artikel de naam van het troepen-transportschip foutief vermeld. Het was niet de NIEUW AMSTERDAM doch de NIEUW HOLLAND en de naam van de C.O.T. (Commanderend Officier Troepen), de luitenant-kolonel Werdmölder die van de Legervoortlichtingsdiens een telegram ontving met betrekking tot de opstelwedstrijd. Waarvan akte.

Nou, er is akte van genomen. Sobat A.J. van Lith, Delflandseweg 480, 3119 XK te Schiedam, telefoon 010-4736775 zette onmiddellijk zijn positieve stekels uit omdat hij alle "scheepsbewegingen" nauwlettend volgt in iedere "Sobat." Nog geen kip van de 1e Divisie "7 December" heeft in de periode 45-47 voet a/b van de Nieuw Amsterdam gezet. In november 1946 lag het schip, ontdaan van het interieur, op de werf van de R.D.M. in Rotterdam/Heijplaat. Een glorie-dag voor Rotterdam en voor Nederland: de "Nieuw Amsterdam", het vlaggeschip van de Nederlandse koopvaardij en in de oorlogsjaren het symbool van strijdend-Nederland-ter-see was eindelijk weer thuis! In de periode tussen 12 september 1940 en 10 april 1946 had het schip in geallieerde dienst 44 reizen gemaakt over een afstand van 530.452 zeemijlen waarbij 378.361 personen waren vervoerd waarbij ook de eerste Nederlandse oorlogsvrijwilligers. Aldus het boek "De Grote Drie" (Nieuw Amsterdam-Oranje en Willem Ruys) van Drs. C. de Haas, een uitgave van de Boer Maritiem, tweede druk 1977.

Een beroep om copij voor ons blad levert nooit méér op dan één enkele foute vermelding. Een uitkomst voor de redactie, we werden ook op het spoor gezet van de "Katholieke Illustratie", 80e jaargang van 21 november 1946, nummer 13 waarin het vertrek van de "Nieuw Holland" staat omschreven. Alle medewerkers bedankt voor hun bijdrage. Destijds konden wij dat niet lezen, we zaten in de Oost en het is leuk om dat nu eindelijk terug te zien.

Sectie Militaire Geschiedenis KL. De "Nieuw Holland" maakte meerdere reizen. Hier het vertrek op 9 juli 1947 te omstreeks 17.00 uur terwijl de C.O.T. de luitenant-kolonel Werdmölder soldaat J.J. aan het Rot inspecteert tijdens de "sloopenrol."

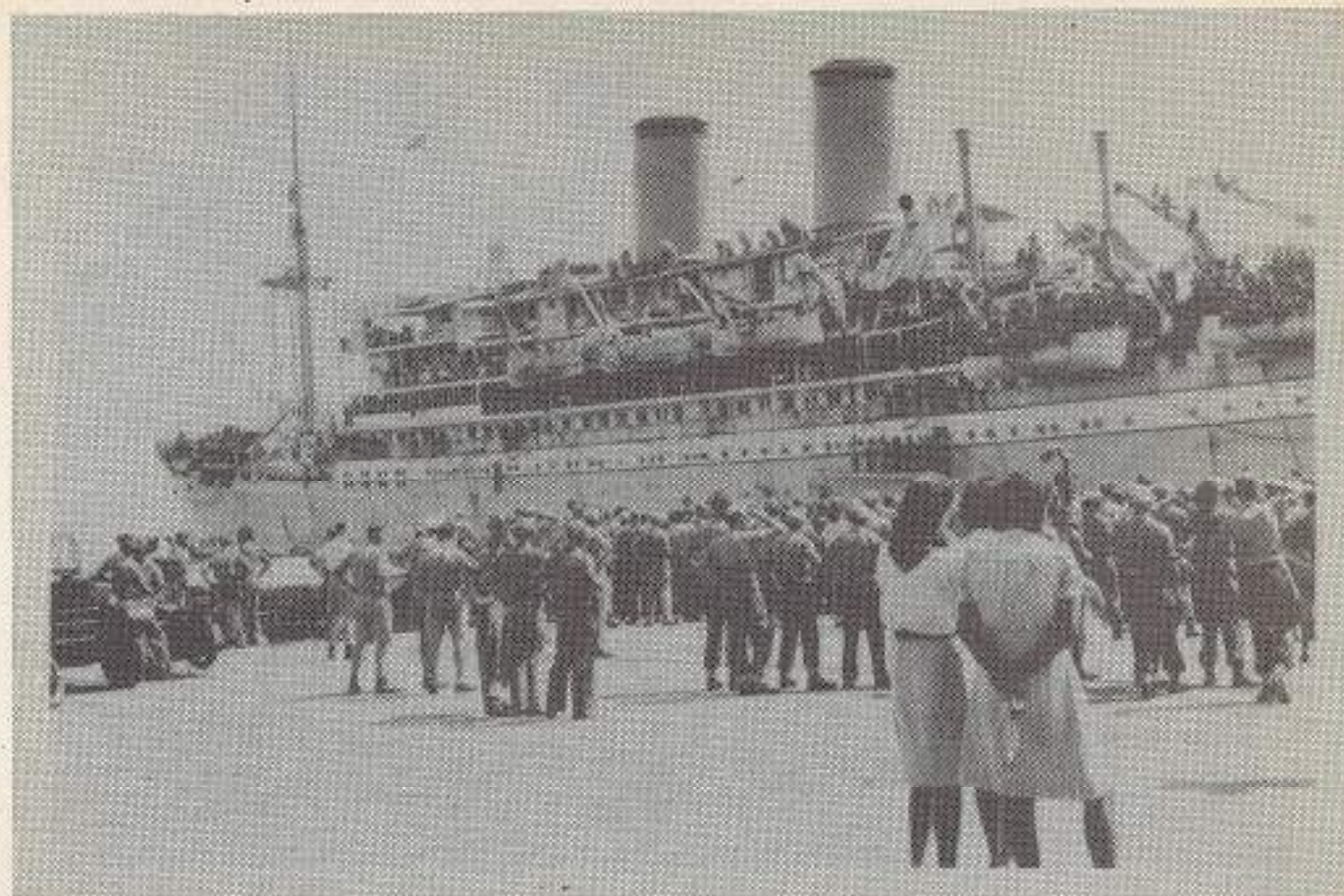
Jongens, vaart wel

Goeie overtocht jongens, 't ga jullie in Indië naar wens en tot weerziens. Met een massa anderen hebben we in Amsterdam aan de Sumatrakade gestaan om nog even afscheid van jullie te nemen. Daar stonden we tussen mensen van allerlei slag, maar die allen waren op een of andere manier met jullie verbonden, en we voelden ons een moment raar worden van binnen toen bleek, dat ook dit geen afscheid zonder zorg en leed kon zijn. Ja, jongens, jullie laat heel wat achter in het vaderland en je zult hier op menige plaats gemist worden. Maar we hebben je zien aankomen met volle treinwagons, waarop je verstandige en gekke spreuken gekalkt had, en voor de ruiten en in de open portieren lichten ons enkel monotere gezichten tegen. Wat je achter de rug had in die laatste verlofdagen thuis, daar sprak je niet over, en zo weinig mogelijk over de zorg en het offer, die dit vertrek als soldaat naar Indië voor je zelf en voor je familie meebracht. Natuurlijk ging je niet voor je plezier, al waren er in de coupé die alleen schenen te denken aan afwisseling en avontuur. Sommigen piekerden nog wat over hun opleiding, hun studie, die ze moesten onderbreken - nadat de oorlogsjaren hun al lelijke parten hadden gespeeld - over de zaak thuis, hun betrekking, het meisje... ja zelfs over de toekomst, als zij eenmaal weer in het burgerleven zouden staan. Anderen hadden méér vertrouwen: als wij ginds onze plicht hebben gedaan, zal men dat in het va-

derland weten te waarderen. Kop op, jongens we zijn nu soldaat en in Indië zullen we laten zien, wat we waard zijn! En toen jullie voor het laatste appèl op de kade stond, je uitrusting omgehangen, de volle plunjezak aan de voet en met opgewekte kijkers onder de leuke baret, wat 't lust om je te zien. We moesten terugdenken aan de tijd toen er alleen maar moffen door onze straten marcheerden en het zien van militairen louter kwelling voor ons was. Toen waren jullie nog jonger dan nu, maar je keek die gehate onderdrukkers van je volk met vuur in de ogen na, je balde de vuisten in je zakken en je gromde: "Wacht maar, onze dag komt ook!" Velen van jullie hebben die dag niet afgewacht, maar nog onder de bezetting alles gedaan, wat het vaderland van dienst kon zijn. En later, toen de bevrijding er eindelijk was, heb je op getogen staan kijken naar de binnentrekende geallieerden soldaten en je had wel zo in hun vlotte battle-dress willen kruipen, een beetje spijtig toch, omdat je niet mee had mogen doen om de vijand het land uit te slaan. De grote oorlog is al weer lang voorbij en nu móét je soldaat zijn, omdat Nederland een omvangrijke troepenmacht nodig heeft voor zijn taak in Indië waar de Jap en zijn trawanten een verschrikkelijke jacht hebben gesticht. Je rijmde het zelf op de treinwand, niet sierlijk misschien, maar wel gemeend: "Wees gerust, ons bataljon brengt in Indië orde en rust." Ja, dat is ook jullie taak, kranige kerels,

Sectie Militaire Geschiedenis KL. Aankomst van het S.S. "Nieuw Holland" met aan boord militairen van de 1e Divisie "7 December" 26 november 1946 te Tandjong Priok.

en we weten, dat je die volbrengen zult, door alle moeilijkheden heen. Je bent het troepenschip, de NIEUW HOLLAND, opgegaan, achttienhonderd man sterk, en de grote boot is opeens een varende kazerne geworden, vol leven en vertier. In dichte groepen sta je aan de reeling en je zwaait met de baret naar je kennissen aan de wal die wuiven en roepen: goeie reis, tot weerziens! Je vindt 't leuk dat daar ook onze fotograaf staat om opnamen te maken van jullie in je nieuwe verblijf. Je weet 't thuis zullen ze met intense belangstelling die foto's bekijken. De stemmen aan boord vervagen, rustig glijdt het schip naar de verre, wijde zee. Wij kijken het nog lang na. Maar bij dit afscheid zal 't niet blijven, jongens, we laten jullie niet los. Terwijl je daarginds je plicht doet en er de moeilijkheden en ontberingen van de dienst verdraagt, met een beetje gekanker en veel goede zin, zoals het soldaten past, zullen wij metterdaad ons meelevens tonen. De brieven die we schrijven, de pakjes, die we met toewijding vullen, de boeken, die wij voor je verzamelen, al wat wij je sturen zal je in uren van eenzaamheid het vaderland nabij brengen. Wij vormen hier het "thuisfront." Allen zullen wij er toe meewerken, dat jullie gelegenheid vindt

voor ontwikkeling en ontspanning en dat je de nodige steun krijgt tegenover de morele gevaren, die je daar bedreigen als overal ter wereld. Wanneer jullie schip in volle zee is, komt het bericht, dat in Indië het sein van "vuren staken" is gegeven, waarmee de wapenstilstand een feit is geworden. 'n Gevoel van opluchting maakt hier menige beklemde borst weer wijd. Zo zal 't jullie ook gaan. Want je trekt niet over zee om oorlog te voeren maar om als gewapende macht orde te vestigen in een heerlijk land onder een goed volk, waarmee wij, Nederlanders, nauw verbonden zijn. Ook door jullie inspanning komt de lang verstoorde vrede opnieuw en beter dan ooit tot stand. Vaart wel, jongens en God zij met je. Aldus de K. Illustratie, hoofdredacteur C.P.M. Lautenslager.

"Orde en Rust" heet nu "Humanitaire taak" om mee te helpen orde te scheppen om de rust te herstellen ten behoeve van de noodlijdende bevolkingen in Libanon-Cambodja-Somalie en Yoeslavië. Ook nu kunnen er slachtoffers vallen. Feitelijk is het instructieboek:

Veiligheid Positionele Taak te Velde (V.P.T.L. uitgave Knif) van toepassing. Er wordt wat gemakkelijk gesproken "Dat een zeker gevaar niet uit te sluiten is."

Het Koninklijk Nederlands Internationaal Leger trekt ten strijde voor het vervullen van een humanitaire taak. Wij wensen onze nakomelingen het allerbeste en waarschuwen hun bij voorbaat voor ongenueanceerde uitspraken zoals die van Gerrit de Ruiter die nota bene als beroepsmilitair verderop in een bekend dagblad verklaart "De VN doet hier beslist goed werk, maar als vrijwilliger had ik mij nooit aangemeld." De aantrekkelijke wedde van f 85,- per dag doet daar niets van af: Voor geen honderduizend gulden. Fout Gerrit, jij wilt de Rijksruif eten zonder enig risico. Dat kan niet, je bent beroepsmilitair. Wat moeten die jongens er van denken die feitelijk dienstplichtig waren maar als vrijwilliger de mensen ter plaatse willen helpen? Leer van de veteranen dat goed nieuws, geen nieuws is. Pas op je woorden!

25.08.04.035

Oproep Sectie Militaire Geschiedenis

De Sectie Militaire Geschiedenis is een onderdeel van de Koninklijke Landmacht en is al ruim honderd jaar belast met de officiële geschiedschrijving van de Nederlandse landstrijdkrachten.

Een van de hoofdtaken van de Sectie Militaire Geschiedenis omvat het verzamelen en toegankelijk maken van militair historische gegevens en audiovisueel materiaal die van belang zijn voor de geschiedschrijving van de Nederlandse landstrijdkrachten zowel in als buiten Europa alsmede m.b.t. het optreden van buitenlandse troepen op (voormalig) Nederlands grondgebied. De Sectie Militaire Geschiedenis heeft in het verleden al veel persoonlijke documenten van particulieren in ontvangst mogen nemen. Persoonlijke ervaringen in de vorm van dagboeken en herinneringen kunnen de officiële documenten aanvullen en op deze wijze bijdragen tot een zo compleet mogelijk beeld van het verleden.

Naast wetenschappelijke publikaties en een collectie herinneringsliteratuur betreffende Nederlands-Indië 1945-1950 in de bibliotheek beschikt het bureau documentatie en informatie over een uitgebreide verzameling kwartaalverslagen, ingediend door de commandanten van de eenheden die tussen 1945 en 1950 in Nederlands-Indië hebben deelgenomen aan de politionele acties.

Genoemde kwartaalverslagen werden in de regel ter plaatse vervaardigd en geven een zeer beknopte opsomming van activiteiten zoals verplaatsingen, patrouilles, aantallen gewonden en gesneuvelden.

De Sectie Militaire Geschiedenis prijst zich dan ook zeer gelukkig om inmiddels over een aantal dagboeken te beschikken waarin de persoonlijke ervaringen zijn vastgelegd van militairen die deelgenomen hebben aan de politionele acties. Genoemde dagboeken zijn bij de betreffende officiële kwartaalrapportages opgelegd zodat bij bestudering een zo compleet mogelijk beeld van de situatie verkregen kan worden.

De sectie Militaire Geschiedenis beschikt tevens over een beeldarchief waar ruim 60.000 foto's en 2.000 films zijn ondergebracht. Een aanzienlijk deel van deze collectie bestaat uit beeldmateriaal betreffende de periode 1945-1950 in Nederlands-Indië.

Indien u dagboeken en/of foto- of filmmateriaal heeft waarvan u het belangrijk vindt dat deze voor het nageslacht bewaard blijven en/of toegankelijk zijn voor andere geïnteresseerden, (bijv. collega-veteranen), dan wil ik u verzoeken dit aan de Sectie Militaire Geschiedenis af te staan of, indien u dit wenst, in bruikleen af te staan zodat er fotokopieën c.q. reproducties van gemaakt kunnen worden. Op deze wijze helpt u om een zo compleet mogelijke collectie documenten en beeldmateriaal betreffende de periode Nederlands-Indië 1945-1950 op te bouwen.

Mocht u documenten, dagboeken, persoonlijke herinneringen en beeldmateriaal aan de Sectie Militaire Geschiedenis af willen staan dan verzoek ik u hieromtrent contact op te nemen met het hoofd van het Bureau Documentatie en Informatie van de Sectie Militaire Geschiedenis, mevrouw C.E.M. Strik-Zijlstra (Telefoon 070-3165836).

Tenslotte: Indien u een bezoek aan de Sectie Militaire Geschiedenis wilt brengen om zelf de aanwezige collecties te raadplegen, dan bent u meer dan welkom.

Het hoofd van de Sectie Militaire Geschiedenis voor deze het hoofd Bureau Documentatie en Informatie C.E.M. Strik-Zijlstra

"We zullen hen niet vergeten..."

Bredase slachtoffers

Door Jacques Sadée (overleden) en Corrie Lossez.

Uitgever "Brabantia Nostra" Vogelzanglaan 3, Breda. (Ginneken) 1992. Prijs / 17.50. ISBN. 90 6949 026 9. Met een voorwoord van Burgemeester E.H.T.M. Nijpels van Breda.

Een goed geïllustreerd en gelay-out, in een harde koft gebonden, boek, formaat 24x20 cm. 80 pagina's. Het boek behelst een inleiding, met

verantwoording betreffende het geografisch gebied dat onder Breda wordt verstaan, te weten de huidige Gemeente Breda zoals die is vastgesteld op 1 januari 1990, met inbegrip van de voormalige Gemeenten Ginneken, Princenhage, Effen en Heusdenhout plus gedeelten van Prinsenbeek, Bavel en Teteringen.

Na deze inleiding volgen de alfabetische naamlijsten van gedurende de tweede wereldoorlog en daarna omgekomen Bredase oorlogsslachtoffers. Deze naamlijsten worden verder als volgt gerubriceerd:

- Ia Burgerslachtoffers-eerste oorlogs dagen.
- Ib Burgerslachtoffers. Evacuatie mei 1940.
- I Burgerslachtoffers - Bezettingstijd.
- II Slachtoffers van de jodenvervolgving.
- III Terreurslachtoffers.
- IV Slachtoffers "Arbeitseinsatz".
- V Militairen (Tweede Wereldoorlog).
- VI Militairen (Indonesië). Behoort eigenlijk Nederlands-Indië te zijn (JZ).
- VII Verzetsslachtoffers.
- VIII Idem Koopvaardij.

Vervolgens volgt een opsomming van gedenktekens ter herinnering aan de Bredase oorlogsslachtoffers, een literatuuropgave en toelichting op de inhoud, plus een summier herinnering aan de overleden samensteller Sadée, van de uitgever C.P. Coenders.

Het geheel wordt gelardeerd met foto's c.q. bidprentjes e.d. van de slachtoffers en enkele andere opmerkingswaardigheden.

Een opvolgenswaardig initiatief. Vermelding verdient het feit dat, bij uitzondering, in deze necrologie van in de oorlog omgekomen Bredaneren tevens een lijst van na de oorlog, in Nederlands-Indië, gesneuvelde militairen is opgenomen. Opgaven van gedurende de z.g. politieële actie's, tijdens de jaren 1945-1950, gevallen Nederlanders zijn n.l. zeer gering. De enige door mij opgemerkte uitzondering, hopelijk zijn er meer, is Gouda, waar een steen voor deze in dienst van het vaderland gevallen militairen in een muur van het beroemde Stadhuis is geplaatst. Het feit dat ook Breda deze zo vaak vergeten groep nu heeft opgenomen in de rijen der oorlogsslachtoffers stemt tot vreugde en verdient veler navolging. Ook zij behoorden tot de bevolking van Nederland.

Een waardig boek.

J. Zwaan

Opsporing, Aanhouding en Bekendmaking verzocht.....

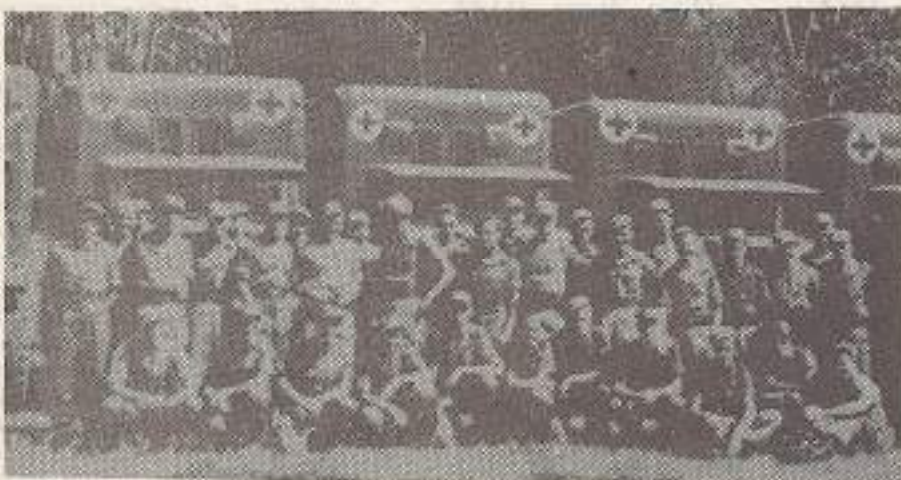
En maar zoeken naar Maup Stibbe. De hele administratie van het 4e Bataljon Jagers werd overhoop gehaald op zoek naar Maup.

Bedankt voor alle moeite, maar Maup zat bij het 5e Garde Regiment Jagers en is uiteindelijk met het 421e Bataljon Garde Jagers naar Indonesië vertrokken. Maup zoekt contact met de reünie-commissie van dit Bataljon: Zijn adres: M.B. Stibbe, Zafririm 15, 34486 Haifa Israël.

Ook zo'n terrier is Gerard Heil van het Verbindingspeloton van 5-5 R.I. Gerard zoekt de sergeant Doeze (of Doese), in 1947 deel uitmakend van de B. compagnie van 5-5 R.I. te Schalkhaar. Sergeant Doeze is niet met 5-5 R.I., doch iets later naar het toenmalige Ned. Indië vertrokken. Wie zet Gerard Heil op het spoor??? Adres G.C. Heil, Rijnlaan 264, 3522 BZ Utrecht, tel. 030-881975. "Lijntrekkers" zoek hem op, desnoods via een satelliet.

Aad Ouweland van de 1e Compagnie Tandheelkundige Dienst zoekt dienst-makkers die op bijgaande foto staan afgebeeld. Met wat goede wil en de nodige fantasie moet deze foto bij insiders bekend zijn aan de hand van de opgestelde voertuigen en het groepsverband. Meldt bij Aad Ouwendijk, Lindenhof 96, 5671 GV Nuenen.

Wie staan hier afgebeeld vraagt hij. Model onderdeel, allemaal de vechtpet op!

Sobat F. Boekhoudt, Dorsvloer 55, 9205 BP Drachten, tel. 0512024934 verloor tijdens de jaarlijkse reünie op 24 oktober j.l. een zwarte herenportemonnaie, kennelijk zonder adres. Als hij door een sobat van 3-1 R.I. is gevonden krijg je hem terug. Bel ook de kazerne, moeilijk is hij daar teruggevonden. Jef-

frey Jephtham belt wel voor je. Facteurs weten overal de weg.

Piet Verhoeven, Venderiksweg 31, 7555 VA te Hengelo zoekt contact met zijn strijdmakkers van het 2e Peloton van de 2e Mortiercompagnie van het 2e Mitrailleur Bataljon van de 2e Divisie. Dat zijn een hoop tweeën Piet. Hij werd geboren in Amsterdam, welke mortierist stuurt hem een vuurbevel?

Het toenmalige Ministerie van Oorlog plande het zo, dat sobat C.J. Koot, Haesackerlaan 37, 1851 MK te Heiloo, tel. 072-333132 precies tijdens de Kerstdagen 1946 met het "M.S. Sibajak" in Tandjong Priok arriveerde met het L.I.B. Bataljon van de "7 December Divisie", destijds gelegerd te Hilvarenbeek bij Tilburg.

Sobat Koot bracht natuurlijk meerdere Kerstdagen door in het voormalige Ned. Indië die niet in de planning bij het vertrek waren opgenomen maar daar praat hij niet meer over. Hij zoekt nu zijn vrienden van het Bataljon voor het houden van een reünie of eventuele contacten. Bel hem, nogmaals, 072-333132.

Adjutant Knol van het voormalige K.N.I.L., vóór de 2e Politieactie Commandant van de Militaire Transport Dienst M.T.D. te Cilacap (Tjilat-jap) wordt gezocht door sobat A. Vos, Moseik 24 te Best, tel. 04998-71733. Wie

dat voor toezicht op de veteranen? Als U hem kunt helpen, doe het. Overige oproepen verwijzen we naar de verzamelaars. R.O. Pattiwael, Veenluidenstraat 51, 7906 HE Hoogeveen.

Leden van de 2e Compagnie van II-5 R.I. van de X Brigade Surabaya worden gezocht door sobat L.A.P. Peters, Montesorisstraat 18, 4812 BR Breda, tel. 076-214535, tel. 076-204283. Tenslotte schrijft hij dat alleen militairen terecht kunnen in de kledingshops voor actief dienende militairen. Dat is echter een vergissing, ook veteranen mogen dit, een gepast legitimatiebewijs is wel vereist. Een lijst met deze kledingshops zijn we naar op zoek.

Sobat H.R. v.d. Werf, Molenweg 47,AG Oosterland (Zid), tel. 01114-1488 winnaar van de 1e prijs aan boord van de "Nieuw Holland" waarover in ons blad geschreven wordt verklaarde dat zijn artikel ooit in de Wapenbroeders is opgenomen. Welens zitten speuren in al die bladen zonder index? Daar krijg je bolle ogen van. Van der Werf schrijft dat 3-8 R.I. en in ieder geval ook 1-3-10 R.I. aan boord waren.

Na zijn winst mocht hij "vlug" bellen, 8 maanden later. Zeker verteld dat je over 2½ jaar weer terug kwam. Bedankt voor de informatie. Ik blijf zoeken.

Sobat J. Duyster, Donkerstraat 10, 5308 KB Aalst wil graag naar de gesproken brieven luisteren die zijn vrouw destijds toezond in Indonesië. Het waren 78 toren platen met sleepnaalden (dus geen naalden uit de kampong zoals in vorige "Sobat" genoemd). Je hebt geluk, één der sobats stuurde ons informatie. Bel eens met de heer Koster te Hilversum, tel. 035-237215.

Een doorzetter (die daar ook waarschijnlijk de tijd voor had) was sobat P. Prins, Saturnuslaan 14, 1702 BB te Heerhugowaard, telefoon 02207-43165. Hij bezocht in Indonesië met vele andere sobats de avond H.B.S. en bezit een lijst van geslaagden van februari 1949 van de H.B.S. te Jakarta en Bandung. Ook in Medan en Surabaya bezochten v.m. militairen de avond H.B.S. en van een oud-leraar hoorde hij dat er tweemaal een examen was gehouden in Jakarta. Hij wil gaarne in contact komen met alle oud-leerlingen van de militaire avondschool om eventueel een reünie te houden.

weet waar de adjudant of zijn familieleden verblijven?

Sobat R.O. Pattiwael heeft reeds een baretgesp en een mouwbadge van de "Andjing Nica". Hij loopt er nu keurig bij. Hij zoekt een baretembleem en mouwbadge van II MP 3 uit Medan. Is

Verenigingsnieuws

Vereniging Friesland

Onze eerste bijeenkomst van dit seizoen, gehouden in "De Spil" in Sneek zit er weer op. Alhoewel er een redelijke opkomst was, hadden we toch wel wat meer animo verwacht.

De heer M. Bakker, welke de heer Lapré, die wegens verplichtingen elders verhinderd was, verving, vertelde ons op een duidelijke manier iets over de gang van zaken betreffende de Raad van Advies. We hielden, zoals de laatste tijd gebruikelijk, een verloting en er werd een film vertoond over een van de laatste elfstedentochten. Al met al een geslaagde middag.

Onze dank aan al diegenen die een prijsje meebrachten voor de verloting! Onze penningmeester zit weer iets ruimer in zijn vel.

Waren we in de vorige Sobat nogal pessimistisch over onze bijeenkomst op de vliegbasis, thans kunnen we u meedelen dat dit wel door kan gaan. Als datum is vastgesteld 29 januari 1993. U kunt zich hiervoor opgeven door f 10,- per persoon over te maken naar de bankrekening van onze vereniging (48 44 49 273 Amrobank Leeuwarden, Girour. van de bank 803049), onder vermelding van "Vliegbasis". Er is plaats voor ± 400 personen. Aanmelding gebeurt in volgorde van binnenkomst en moet geschieden tussen 1 en 20 januari. Dus niet vóór 1 januari om boekhoudtechnische redenen). Deelnemers ontvangen nog nader bericht.

Bericht van de Stichting Indië Monument Friesland

Op 29 september werd de plaats waar het monument zal moeten komen in principe vastgesteld door B & W van Leeuwarden. Dat wordt in het Rengspark in Leeuwarden. Het Stichtingsbestuur heeft, samen met een ambtenaar van de gemeente het park bezocht en nadere details besproken. Het wachten is nu op het laatste definitieve ontwerp van het monument wat dan ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de gemeente en overige betrokken instanties.

Eerst dan zullen de definitieve kosten kunnen worden bekeken en indien onze financiën het toelaten kunnen de opdrachten tot vervaardiging en plaatsing worden verstrekt.

De verwachting is dat vervaardiging in

de wintermaanden gebeurt en dat de onthulling in het voorjaar 1993 plaats zal kunnen vinden.

Dan nog even de financiële kant. Het door ons geraamde bedrag van f 100.000,- is nog niet bereikt. Door zo'n 25% van de leden van VIM-Friesland is spontaan gereageerd, maar het heeft ons verbaasd dat de rest van de leden tot nu toe op geen enkele wijze onze doelstellingen heeft ondersteund.

Maar het is nog niet te laat, ons banknummer bestaat nog steeds en elke bijdrage, hoe klein ook, is welkom.

Kom op Sobats, ook dit is een klus die we samen moeten klaren! (Bankrelatie: Friesland Bank nr. 29 65 83 839 (nv Stichting Indië Monument Friesland. Het gironummer van de bank is 811542).

Secretaris Henk Leeman
Drostlaan 72, 8303 EE Emmeloord
Tel. 05270-13792

Vereniging Utrecht en 't Gooi

Op 31 oktober j.l. in de Kromhoutkazerne was de opkomst enorm. Er hebben 208 personen daar aan deelgenomen en de stemming zat er al gauw in. In de hal, beneden de korporaalskantine was de mobile tentoonstelling van de 7 December Divisie opgesteld, verzorgd door de adj. Lamers van de Band van Oud Strijders. Ook Wims Militaria had gretig aftrek.

Om 14.00 uur was de kantine volgelopen en de voorzitter opende de bijeenkomst met een ogenblik stilte te vragen voor onze weggefallen kameraden. Daarna heette hij in het bijzonder een welkom aan afgevaardigden van het bestuur van de afdeling ZuidHolland Noord. Ook ons Ereid Jaap in den Berken werd even in het zonnetje gezet en terecht, de mensen van het eerste uur mogen niet vergeten worden. Verder was er een gezellig stukje muziek en kon men een dansje maken, maar het bleef meestal bij wat lekker kletsen met elkaar.

Zo zie je maar dat je niet allemaal van het zelfde onderdeel moet zijn om een bijeenkomst te houden. We hebben allemaal één ding gemeen en dat is, we zijn als militair in Indië geweest. Natuurlijk was er weer een verloting en het leuke was dat verscheidene mensen met een cadeau binnen kwamen en dat ter beschikking van de verloting stelde. De middag werd besloten met een

voortreffelijke rijsttafel. Alle hulde voor de mensen van de Kromhoutkazerne die daar toch een hoop werk mee gehad hebben. Volgend jaar mogen we ons eerste lustrum vieren. We hebben de hofmeester vast gepolst voor zaterdag 24 april 1993. Ook hebben zich twee leden aangemeld om een commissie te vormen voor het a.s. lustrum. Onze afdeling groeit gestaag maar er moeten beslist nog vele oud-militairen zijn, die nog geen lid zijn. Dus mannen zet hem op.

Wat Roermond betreft is het geld van de bussen, die wij al besteld hadden, voordat bekend werd dat het Ministerie van Defensie die voor haar rekening zou nemen, nog niet binnen gekomen. Wat de nieuwe leden betreft hoor ik alleen maar goede reacties op ons blad "Sobat".

Secretaris A.J.B. Martens
Linneauslaan 40, 3571 TX Utrecht
Tel. 030-716895

Vereniging Zeeland

Bestuur Vomi Zeeland wensen alle leden een "Gelukkig Kerstfeest en een heel voorspoedig 1993"

Het jaar 1992 zit er bijna weer op. Wat terug kijkend over wat er allemaal in Vomi verband heeft plaats gehad komen we heel wat tegen "Veteranendag Havelte" b.v. Wel een grote afstand voor veteranen uit Zeeland. Maar het stond toch in de belangstelling. Enkele hadden het in hun vakantie ingepland, om die week Drenthe aan te doen.

"Roermond 7 september" er is in de Sobat al heel wat over geschreven. Deze massale indrukwekkende herdenking, dwingt bij de gewone burger respect af voor de "Oud Indië-ganger". Al word het voor velen van ons te vermoeiend, maar het niet willen missen voor het ontmoeten van oude kameraden, maar bovenal samen te herdenken die kameraden die we moesten achter laten. "In onze herinnering leven zij voort".

De vertraging die in Roermond de nodige problemen opleverde zullen we voor lief moeten nemen. Dergelijke schoonheidsfoutjes proberen we de volgende keer weg te poetsen.

Het winterprogramma is vastgesteld en zoals voorgaande jaren zijn er vier bijeenkomsten; 14 januari 1993 Oostburg "De Vier Emmers", 26 januari 1993 Axel "De Molenhof", 9 februari 1993 Bruinisse Dorpshuis, Molenstraat 52, 19 februari 1993 "De Pit", Appelstraat 2a.

Alle bijeenkomsten beginnen half twee. Op deze bijeenkomsten zal spre-

"Bestuur Vomi Zeeland". Wie zit er midden-voor? U raadt het al, onze Smoor.... Niet voor uitzending naar Cambodja maar voor het nieuwe jaar.

ken mevr. N. Kruik van de Stichting Dienstverlening Veteranen. Voorts zal er een verloting zijn en er word een onderlinge schietwedstrijd voor heren georganiseerd en een schietwedstrijd voor dames op een z.g. blinde roos. Voor deze wedstrijd is een mooie prijs uitgelooft die zal worden uitgereikt op de algemene jaarvergadering. Voor de bijeenkomst 9 februari in Bruinisse is een wijziging wegens verhindering van mevr. N. Kruik. Hiervoor in de plaats word een lid van het hoofdbestuur uitgenodigd, hiervan nog geen bevestiging ontvangen.

De bijeenkomsten hebben een ander karakter dan we gewend waren n.l. de filmdagen zijn vervallen, hiervoor in de plaats een gezellige samenkomst om eens lekker bij te praten en ons te ontspannen onder het genot van een drankje.

De algemene jaarvergadering die word gehouden op 16 maart in Goes "Motel Goes", A. Fokkerstraat 100, aanvang half twee. Op de parkeerplaats van Motel Goes zal de mobiele tentoonstelling "Indië '45-50 van de Band Oudstrijders 1 Divisie 7 December" te bezichtigen zijn vanaf 13.00 uur. Na de jaarvergadering zal U een warm/koud buffet worden aangeboden zoals voorgaande jaar. We trachten er een geslaagde middag van te maken, ook aan U leden de taak om het bestuur goed wakker te houden door Uw inbreng op de bijeenkomsten, het bestuur neemt ter harte wat er op haar afkomt.

J. Kloet, seer. Vomi Zeeland
Veldzicht 4, 4456 Lewedorp
Tel. 01196-12391.

Vereniging Zuid-Holland Noord

In memoriam

Op 13 november j.l. hebben wij afscheid moeten nemen van onze eerste voorzitter en mede-oprichter van onze afdeling, de heer Koos Mey.

Hij heeft in de begin jaren veel energie en tijd gestoken in onze afdeling en de landelijke Vomi. In onze vergaderingen en die van het HB-Vomi was Koos altijd nadrukkelijk aanwezig. Ook in de vakbond en in overleg organen is hij altijd opgekomen voor de belangen van de minder bedeelde.

Jammer dat hij niet van zijn pensioen is kunnen gaan genieten. Zo ziet men maar weer hoe betrekkelijk het leven is. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte in deze moeilijke en zware tijd.

Bestuur

Wij hebben de heer K.E. Müller bereid gevonden om in ons bestuur zitting te nemen als Sociaal-Commissaris. Hij zal de taak overnemen van Fred v.d. Meer. Dus voor problemen en vragen kunt u bij hem terecht. Zijn adres luidt: Elzenhorst 86, 2742 CN Waddinxveen, tel. 01828-30264.

Winterprogramma

De bijeenkomst in Maasland komt om organisatorische redenen te vervallen. Nu houden we een middag-filmbijeenkomst op 19 januari 1993 in De Lier in het gebouw "Het Centrum", Hoofdstraat 100, zaal open 13.30 uur, aanvang 14.00 uur.

Op 23 februari 1993 bijeenkomst in de Ontmoetingskerk, Aaltje Noorde-

wierstraat 199, hoek L. Davidsstraat te Den Haag (Loosduinen), aanvang 14.00 uur.

Breng naar de bijeenkomsten bekend en belangstellende mee en als het even kan een prijsje voor de loterij.

Voor de dagtocht naar Roermond en Overloon, in april 1993, hebben we nog geen voorlopige aanmeldingen ontvangen.

Als u interesse hebt meldt dit dan aan onze secretaris.

De twee excursies naar het fort te Hoek van Holland mogen als geslaagd worden genoemd. Er waren 150 bezoekers. De opkomst bij de filmbijeenkomst in Zoetermeer was gelukkig veel hoger dan vorig jaar, toen waren er 7 en nu 140 bezoekers.

Ook de ledenaanwas op deze bijeenkomst was prachtig.

Onze vereniging groeit daardoor gestadig.

Kontributie 1993

Binnenkort ontvangt u de acceptgiro voor de betaling van de contributie voor 1993. De contributie blijft onveranderd op f 27,50 per jaar.

Wij verzoeken u het bedrag zo spoedig mogelijk over te maken. Een extra bijdrage is natuurlijk van harte welkom. Over de extra bijdrage in het vorig jaar zijn we best te vreden. Laten we met zijn allen zorgen dat in 1993 het bedrag van de extra bijdragen dat van 1992 overschrijdt. Want we hebben, gelet op de kostenstijgingen, deze extra bijdragen hard nodig.

Secretariaat

Wij verzoeken u alle correspondentie, aanmeldingen voor nieuwe leden e.d. te zenden aan onze secretaris; Jannes Ausma, Lisztstraat 117, 2551 TC Den Haag, tel. 070-3976413.

Het bestuur wenst u met de uwen Prettige kerstdagen een goede jaarwisseling en voor 1993 een heel Voorspoedig en Gezond jaar.

W.G.L. Topée
Zuid-Holland Noord

Vereniging Rivierenland/Oost Gelderland

Kring Arnhem e.o.

Op 7 oktober had de kring Arnhem weer een gezellige middag in het P.M.T. te Schaarsbergen. De opkomst was beduidend minder dan voorgaande keer. Mogelijk waren er nog mensen met vakantie. Dat moet beter!

Ondanks de matige belangstelling was het een gezellige middag. Er werd gekaart, rummy-cup gespeeld, gebiljart en gezellig gepraat. Ook werd de videoband bekeken van de uitreiking van

het gewondendraag insigne aan Gerrit Soetekouw in het stadhuis (het kasteeltje) te Wijchen door de burgemeester.

Op 11 november was er weer een bijeenkomst. Evenals de vorige keer was de opkomst zeer laag, zo mogelijk nog minder. Wij zullen dit maar wijten aan het zeer slechte weer, of had het te maken met de datum "de elfde van de elfde".

Op 9 december a.s. is er weer een samenkomst. Dan zal de heer Taillie enkele films vertonen over onze tijd in het voormalige Indië.

Wij hopen op een volle zaal. Zoals de meeste mensen van de kring Arnhem wel weten, wordt deze middag in het P.M.T. te Schaarsbergen iedere 2e woensdag-middag van de maand gehouden. Mocht er eventueel een wijziging voordoen, wordt U tijdig op de hoogte gebracht.

Oprichting nieuwe kringen

Op 11 december a.s. zal een start worden gemaakt met de vorming van de kring Groesbeek (waaronder de plaatsen Cuijk, Boxmeer, Nijmegen, Berg en Dal en de Ooypolder).

Begin 1993 zal gestart worden met de kringen Tiel e.o. en Oost Gelderland. Mensen die zich willen inzetten deze kringen te leiden, kunnen zich opgeven bij de secretaris.

R.W. Gosselink, secretaris

Kronenburgsingel 785

6831 GP Arnhem

Tel. 085-233328.

Filmvoorstellingen

Onze landelijke filmdienst komt een deze dagen in ons gebied opereren, en wel op: vrijdag 11 december in Groesbeek, CR de Oude Molen, Molenweg 48. Vrijdag 18 december in Wijchen, 't Sterrebos, Kasteellaan 4/6.

Onze leden in deze regio's hebben hierover inmiddels bericht ontvangen. En als nu ieder lid ook nog een Indiëveteraan meeneemt die nog geen Vomi-lid is, dan is zo'n bijeenkomst tevens een prachtig moment om ons ledental weer aanzienlijk te vergroten.

Op beide dagen starten we om half twee's-middags. Overduidelijk wordt de Ketjakkans (in kleur), Niwin in actie en Bevrijding Indonesië gedraaid.

In onze andere rayons hopen wij, nadat de schaatsen weer zijn opgeborgen, ook dergelijke filmmiddagen te organiseren. Daarover volgt tijdig bericht.

Nieuwjaarsbulletin

Op korte termijn ontvangen al onze leden de nieuwjaarsbrief, die uiteraard

vergezeld gaat van een accept-girokaart voor de contributie 1993. Reeds thans doen wij een beroep om met betaling niet te wachten totdat wij een herhaald verzoek moeten zenden.

Th.J. Koning

Vereniging Noord-Brabant West

Onze vereniging heeft weer twee druk bezochte bijeenkomsten achter de rug.

Bijeenkomst in Zevenbergen

Op 13 oktober mochten wij in zaak Aarts met veel genoegen luisteren naar het boeiende betoog van de heer Drs. T. Lentz. Alle aanwezigen volgden aandachtig zijn uitstekend verhaal. Het was weer een geslaagd samenzijn, niet in het minst door de goede zorgen van de familie Aarts. Daarvoor dank namens alle aanwezigen.

Bijeenkomst in Roosendaal

De bijeenkomst op 10 november werd door ruim 80 personen bezocht. Het was zomaar een gezellige praatmiddag met als enige activiteit het spelen van een Indië-quiz. Dit sloeg goed aan bij de aanwezigen, zeker een reden om die quiz nog eens in een andere vorm te herhalen. Het bestuur meent geproefd te hebben, dat alle aanwezigen zich uitstekend hebben geamuseerd en hoopt op deze prettige wijze in het nieuwe jaar verder te mogen gaan. Er was nog een frappant voorval. Een Vomi-lid (van der Kar) bracht een niet Vomi-lid (Frijters) mee naar de bijeenkomst, in de hoop hem lid te kunnen maken, wat prompt gebeurde. Laat dit nieuwe Vomilid nu een oude dienstmakker van de R.A.T.A. ontmoeten, die hij meer dan veertig jaar niet had gezien. Ook deze vriend (Hopstaken) meldde zich aan als lid.

Ons programma in het voorjaar 1993

Alhoewel u allen in januari 1993 per brief nog nadere informatie zult ontvangen over ons voorjaarsprogramma, volgen hieronder alvast de data van de bijeenkomsten.

1. 15 februari 1993 in Breda
2. 16 maart 1993 in Zevenbergen
3. 11 mei 1993 in Roosendaal
4. 20 april 1993 de alg. ledenvergadering in Bosschenhoofd.

Alle bijeenkomsten beginnen om 13.30 uur. Noteer deze data alvast in uw agenda.

Tot slot maak ik, namens het bestuur, van de gelegenheid gebruik al onze leden en hun partners een goed en vooral gezond 1993 toe te wensen.

P.J.M. Looyen, secr. Vomi Noord-Brabant West

Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal

Tel. 01650-60546.

Vereniging Noord-Brabant Oost, incl. Limburg

Bijeenkomst Kerkrade 27 september

De opkomst was goed in Kerkrade: de zaal was "uitverkocht"! Na een toespraak van onze voorzitter was het woord aan onze voortreffelijke spreker de heer S. Laprè, die weer een aandachtig gehoor vond voor zijn visie op de Ned. Troepen in Indië en hun waarde voor de grote bevolkingsgroepen, die na de Japanse bezetting in de kniel dreigden te komen.

De heer J. Dijkema, voorzitter Vomi-Nederland, was daarna aan het woord en lichtte het streven naar erkenning van de Veteranen door de Vomi toe.

In de pauze lieten zich liefst 28 nieuwe leden inschrijven. In plaats van de filmdienst, was het Bestuur er in geslaagd de heer Hekman van de Dienst Zorg Post Actieve Militairen uit te nodigen. Voor enkelen bleek dit een schot in de roos toen bleek, dat zij in aanmerking kwamen voor een pensioen. Zie hiervoor het artikel elders in dit blad.

Namens de Prov. Milit. Cdt. gaf de Kap. Nijkerken blijk van de belangstelling voor de Veteranen, hetgeen zeer op prijs werd gesteld door de aanwezigen.

Het Prov. Milit. Commando zal de Veteranen helpen, waar mogelijk. Limburgse reünie-commissies kunnen hier wellicht attent op zijn.

De Staf I Divisie had wederom haar mobiele tentoonstelling voor ons ingericht onder supervisie van de adj. Lamers.

De organisatoren danken ieder, die meegeholpen heeft aan deze geslaagde middag. Het bestuur wacht Limburgse initiatieven voor het oprichten van een Limburgse Vomi, waardoor de activiteiten in de regio kunnen toenemen, gaarne af.

Gecombineerde Bestuursvergadering

Op 5 november vergaderden we samen met Vomi Noord-Brabant West in Bostel. Het was een nuttige bijeenkomst, waarbij ideeën en ervaringen werden uitgewisseld.

Terugblik 1992

Door enkele bijeenkomsten en andere activiteiten is het ledental in 1992 ruim toegenomen. Helaas hebben ook een aantal leden verstek laten gaan en hun contributie over het lopende jaar niet betaald, ondanks de inspanningen van penningmeester en de secretaris.

Laten we hopen, dat het succes nog enige tijd aanhoudt, zodat we beter bestand zijn tegen de "tand des tijds",

die onverbiddelijk is en we niet te vroeg het licht moeten uitdraaien.

Bijeenkomst 12 januari 1993 in Oirschot

In de middag van dinsdag 12 januari a.s. wil het bestuur een contactmiddag houden in het Protestant Militair Tehuis tegenover de legerplaats Oirschot, beginnend om 14.00 uur.

Er is een regelmatige busverbinding vanuit Eindhoven, Tilburg en Best. Lijnendienst B.B.A. 141-142, Zuid Ooster 7-8. Noteer dit in uw agenda. Zo mogelijk is er een videovertoning: "Voor een gulden per dag" en "Het sprookje is uit". Alle Oud-Indië militairen zijn welkom.

Tot slot. Namens het bestuur wens ik u Prettige Feestdagen en een goede gezondheid voor de komende tijd. Degeven, die momenteel een moeilijke periode doormaken, wens het bestuur veel sterkte en steun.

De secretaris A. v.d. Wetering
St. Martinusstraat 5
5615 RJ Eindhoven
Tel. 040-453943.

Vereniging Overijssel

Bijeenkomst in de regio Deventer

Onze eerste middag in Schalkhaar bij Deventer was meteen al een klapper. De grote zaal in "De Lindeboom" was te klein om alle belangstellende Oud-Indiëgangers te kunnen bergen. Piet van de Zee van 3-9 R.I. had ook hier weer een groot succes met zijn dia-causerie "Jan Soldaat van de wieg tot zijn demobilisatie". Uit de aandacht en de meelevende reacties uit de zaal bleek duidelijk dat iedereen zijn beelden en begeleidend praatje zeer waardeerde. Ook de penningmeester was zeer tevreden. De mensen hadden voor de verloting van alles en nog wat meegebracht en dat bracht een flink bedrag in kas. Ook konden we weer een aantal nieuwe leden noteren en de post brengt nog de uitgereikte ledeninschrijfformulieren binnen. Indiëgangers in de regio Deventer bedankt, maak reclame voor de Vomi, u ziet dat we de laatste jaren het één en ander bereikt hebben. Terima kassi.

Bijeenkomst in de regio Zwolle

In december komen we naar Zwolle. Op 7 januari 1993 houden we een bijeenkomst in "De Vrolijkheid". Hier vertoont de heer Max Ammer beelden uit Nieuw Guinea. De heer Ammer heeft van zijn hobby een beroep gemaakt wat inhoud dat hij oud leger materiaal uit de Tweede Wereldoorlog restaureert in bijzonder de HD (Harley

Davidson) en Indian's. Naast deze hobby is hij ook nog duiker. Dit komt hem goed van pas want de Amerikanen hebben van alles en nog wat in zee geschoven en daar zit veel tussen dat de heer Ammer zeer van pas komt. U ziet deze middag beelden van Nieuw Guinea te land en ter zee. Van het laatste zelfs beelden van materiaal op grote diepte in zee.

Bijeenkomst in de regio Hardenberg

Op 20 januari 1993 te 14.00 uur komen we naar het "Zalencentrum Mulder", Gramsbergerweg 68 in Baalder gemeente Hardenberg. Het programma is nog niet geheel ingevuld maar zeker is dat de heer H.T. Thiele van de Stichting Dienstverlening Veteranen u op de hoogte zal stellen van de jongste ontwikkelingen van het veteranenbeleid. Het is dan ook de gelegenheid om die vragen te stellen over zaken die u nog niet lekker zitten.

Noteert u vast deze datum en zegt het voort. De ledenaanwas gaat goed maar er moeten er nog meer bij.

Bijeenkomst in de regio Enschede

Op 6 februari 1993 om 14.00 uur komt de Vomi naar Twente „t Schip te Born.

Op het programma staat een dia-causerie van de heer Roding een kenner van de luchtmachtbasis Twente. Speciaal deze middag zal hij iets vertellen en laten zien wat er gebeurt is op het vliegveld Twente in de oorlogsjaren 1940-1945.

Bezoek aan de luchtmachtbasis Twente

Op 18 mei 1993 is er weer de gelegenheid om een bezoek te brengen aan de Koninklijke Luchtmacht op de basis Twente. Al drie groepen van de Vomi zijn u voorgedaan en allemaal waren ze vol lof over de ontvangst.

U kunt zich opgeven bij het secretariaat maar wacht niet te lang want het aantal bezoekers is beperkt tot krap 100 personen.

Secretaris G.J. v.d. Sluis
De Hoge Kampen 8
8141 VL Heino
Tel. 05729-2872.

Vereniging Noord-Holland

Op 14 oktober hebben wij een informatieve bijeenkomst gehouden in de Kol. Palmkazerne te Bussum, waar een 100 mensen aanwezig waren en waar wij ook weer enkele nieuwe leden mochten begroeten. Daar wij gebruik maken van de kazernefaciliteiten voor

veteranen, waren zowel de koffie als de lunch gratis.

Het was een zeer prettige en gezellige bijeenkomst die door alle aanwezigen goed werd gewaardeerd.

Op 24 november werd er in de Politie Sociëteit te Amsterdam een bijeenkomst gehouden, waar 110 personen zich voor hebben opgegeven en op 8 december was er een ledenvergadering voor onze leden boven het Noordzeekanaal. Een verslag hiervan volgt in de Sobat van februari, omdat de kopij voor dit kerstnummer al vroeg moet worden ingeleverd. De planning voor de komende maanden is nu februari 1993 in West-Friesland en maart Koog aan de Zaan. Wij zullen in genoemde bijeenkomsten de mening van onze leden peilen in welke plaats wij het beste onze ledenvergadering kunnen houden, omdat de Ripperda kazerne te Haarlem is gesloten.

Ons ledental groeit goed dankzij uw inzet, wel zijn er weer leden weggefallen maar per 1 januari 1993 hebben wij er zeker 500.

Wel blijven wij er op vertrouwen dat u zult blijven proberen al uw oude sobats lid van onze vereniging te maken.

Voor de contributie 1993 zult u binnenkort een acceptgiro ontvangen.

Heeft u nog vragen of suggesties, bel of schrijf even aan onderstaand adres. Ons gironummer is 497 667 t.n.v. Vomi Noord-Holland, penningmeester: Egelantierlaan 26, 2015 KJ Haarlem, tel. J. Harnsen 023-240019.

Secretaris P.L. van Maris
Kerkstraat 46
2153 BK Nieuw Vennep
Tel. 02526-72933.

Vereniging Flevoland

De bijeenkomst op 7 november j.l. in ons tempasje "Kolkzicht", stond deze keer in het licht van de Stichting Dienstverlening Veteranen.

Na de opening om 11.00 uur en enkele mededelingen, werden enige ingekomen brieven behandeld. Sobat Piet van den Berg hartelijk dank voor je positieve en opbouwende "geloofsbrief". Het schrijven van de evenementen cje. (helaas niet aanwezig) werd eveneens onder de loupe genomen, deze "keutel" werd tot aller tevredenheid door-geklit!

Hierna mochten wij op het afgesproken tijdstip mevr. Marja v/d Born, consulente van de Stichting Dienstverlening Veteranen verwelkomen, aansluitend gaf zij op voortreffelijke wijze tekst en uitleg over de taken en doelstellingen van de S.D.V.

Na de pauze en de 1e bingo-ronde was er gelegenheid tot het stellen van vra-

gen over allerlei zaken en problemen, dit maakte behoorlijk reactie's en emotie's los. Deze werden door de S.D.V. consulente en de Sobat's onderling fantastisch opgevangen. Je kon de oude sfeer van "Circus Spoor" proeven, en zo hoort dat ook!

In verband met de tijd en de thuisreis nam mev. Marja v/d Born onder dankzegging voor haar bijdrage, applaus en een kleine bloemenhulde tijdig afscheid.

Na een kleine ontspannings pauze (de gemoederen moesten even tot rust komen) werd de bijeenkomst voortgezet. Onze "edelsmid" Sobat Chris Eijsink had weer een paar kunststukjes gewrocht. Een mooie hanger voor de dames en een riem met gesp voor een Sobat, beide met het vignet van het draaginsigne voor Orde en Vrede, werden bij opbod ten bate van de kas verkocht.

Sobat Luc Sijerlin had als verrassing reeds twee prototypes van de Vomi klok meegenomen. (Ontwikkeld in samenwerking met de fa. Drevap). De belangstelling was zonder meer groot en de reacties zeer positief, doch een eventuele verkoop zal in principe via de Sociale Commissie lopen.

Mede door de bijdrage van de Stichting Dienstverlening Veteranen, kunnen wij terugblikken op een zeer vruchtbare en positieve bijeenkomst! Ons "eindoffensief 1992" zal dit jaar plaatsvinden op 26 december a.s., in onze tangsi "Kolkzicht", onder de welluidende klanken van een muzikaal entertainer, zullen de Sobat's en hun partners zich te goed kunnen doen aan een uitgebreide rijsttafel omlijst met een goed glas wijn of een heerlijk heider Heineken!!!

Er zijn nog mogelijkheden à f 25,- p.p. maar dan wel direct!!! reageren, 036-5318972. Tevens staat er nog een specifieke oudejaars tombola op het programma en zullen er typisch Indische artikelen aangeboden worden, en dat allemaal mogelijk bij dat kleine Vomi "Flevoland"!

Selamat djalan dan nanti Selamat Ta-hoen Baroe!!!

F.H.A.M. Frantzen
Secretariaat: Overgriend 13
1356 EA Almere
Tel. 036-5318972.

soziale
stille
andere
bij
te
staan
andere
bij
te
staan

Jaap in den Berken, alom bekend bij de Vomi verenigingen was een van de mannen die de vereniging heeft helpen oprichten. Hij was een man die zich voor 100% heeft ingezet voor anderen. Met recht een echte Sobat.

Toen hij kort na de oprichting zijn bestuursfunctie beëindigde en de fakkel over droeg aan zijn opvolgers werd Jaap benoemd tot Erelid.

Helaas behoorde hij ook bij de velen die in Indonesië gewond raakte. Op 30 september j.l. werd hem in aanwezigheid van zijn echtgenote en dochter het "Draaginsigne" uitgereikt door de burgemeester van de grootste stad, burgemeester van Thijn. Twee afgevaardigden van de vereniging Utrecht en het

Gooi togen naar Amsterdam om daar getuige van te zijn. Van het bestuur Vomi Nederland waren de voorzitter J. Dijkema en de voorzitter van de sociale commissie V. Bridié aanwezig.

Nadat burgemeester van Thijn het "Draaginsigne" had uitgereikt sprak voorzitter J. Dijkema die uiteenzette wat de Vomi betekent waarbij hij de doelstellingen betrok. Namens de vereniging Utrecht en het Gooi werd een bloemstukje aangeboden hetgeen de familie zeer op prijs stelde. Na de burgemeester bedankt te hebben voor de gastvrijheid ging ieder weer huiswaarts.

J. Braakman
Vereniging Vomi
Utrecht en het Gooi.

IN MEMORIAM

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

J. Rikhof	Geesteren
K.A. van der Hoek	Leeuwarden
H.H. Mulder	Klazienaveen
H.J. van de Vrande	Beek en Donk
P. Adema	Leeuwarden
L. Verschoor	Ridderkerk
A. van Mourik	Otterlo
J.D. de Kwant	Zevenbergen
M. Heuvelman	

	Ouderkerk aan de IJssel
J.J.W. Veenendaal	Vaassen
W.H. Hendriks	Elst
J.A.C. Bartels sr	Ermelo
C.J. Babijn	Biervliet
K. Meij	Leidschendam
P.J. Bussers	Lierop
J.A. Goeting	Enschede

Moge ons oprecht medeleven en de liefde van uw naasten u de kracht geven dit verlies te dragen.

V.B.

Vereniging Zuid-Holland Zuid

Nieuwjaarsreceptie

Met het einde van dit jaar al weer nabij, komt ook de te houden Nieuwjaarsreceptie in het zicht. Evenals in voorgaande jaren zal deze receptie plaats vinden in Partycentrum Rustenburcht, Strevélsweg 760, Rotterdam (Verzamelgebouw Zuid) op dinsdagmiddag 11 januari 1993, aanvang 14.00 uur. Zaal open 13.30 uur.

Alle Vomi-leden in Zuid-Holland Zuid ontvangen hiervoor een schriftelijke uitnodiging. Oud-Indiëgangers die (nog) geen lid van de Vomi zijn worden hierbij uitgenodigd om bij die gelegenheid kennis te maken met de activiteiten van de Vomi Zuid-Holland Zuid.

Ledental Zuid-Holland Zuid

In februari 1991 groeide het aantal leden naar 500. Inmiddels is dit getal opgelopen tot 750 en met rasse schreden gaan we naar de 800. Het ziet ernaar uit dat dit getal nog dit jaar bereikt zal worden. Bij elke filmcontactbijeenkomst kan worden vastgesteld dat er groeiende belangstelling is van Oud-Indiëgangers die niet van het bestaan van de Vomi op de hoogte waren. Zonder te willen overdrijven kan 1993 dus het jaar worden van 1000 leden, aangesloten bij de Vereniging Zuid-Holland Zuid.

WIM'S MILITARIA'S
BOEK/FOTO/MILITARIA
EXPOS.

POSTBUS 6129
3002 AC ROTTERDAM
NETHERLANDS
TEL. 010 - 437 89 63

Terugblik op Filmcontactbijeenkomsten seizoen 1992/1993

Twee van de in totaal 9 contactbijeenkomsten, t.w. 22 oktober in Dirksland en 30 oktober j.l. in Dordrecht leverden 18 nieuwe leden op bij een bezoekersaantal van "slechts" zo'n 150 totaal. Behalve de door Jac. de Wit samengestelde films werd er in de pauze een bingo gehouden in plaats van de gebruikelijke verloting. Beide bingo's verliepen zeer geanimeerd en met een bijna professionele begeleiding door enkele bestuursleden loopt dit op een

manier, dat besloten is deze bingo tijdens de nog komende filmcontactbijeenkomsten te houden.

Aktiviteiten in 1993

Net zoals het dit jaar het geval is geweest, n.l. de excursie naar de legerplaats Oirschot op 15 mei 1992, wordt gedacht en gewerkt om iets dergelijks te organiseren in b.v. april of mei 1993. Op dit moment kan hierover niets definitiefs worden gemeld behalve dat reeds contacten gelegd zijn met een onderdeel van de Landmacht en bekeken wordt om een dagprogramma te organiseren. Een voorlopige toezegging zal nader worden besproken en in details uitgewerkt. Hierover volgen dus nadere mededelingen.

Aanvullende agenda film/contactbijeenkomsten

Ridderkerk - filmmiddag woensdag 3 februari a.s., dansschool Jaap van der Graaf, Kievitsweg 107, zaal open 13.30 uur.

Gouda - filmmiddag dinsdag 16 februari, Prins Willem Alexanderkazerne, Groen van Prinsterensingel 44, datum en locatie onder voorbehoud definitieve toezegging nog wachtende.

Gorinchem - filmmiddag dinsdag 2 maart, De Nieuwe Kolfbaan, Nieuwstad 1, zaal open 13.30 uur.

Rotterdam - filmavond dinsdag 30 maart, Partycentrum "Rustenburcht", Strevélsweg 760, zaal open 19.30 uur.

Vomi-leden van Zuid-Holland Zuid ontvangen ook nog een schriftelijke uitnodiging.

Vereniging Drenthe en Groningen

Het is al weer zo ver vrienden 1992 loopt met rasse schreden naar het eind. Om even in de privésfeer te blijven. Weer een jaar voorbij waarin van alles gebeurd is. Voor een deel van ons was het een goed en blij jaar, met hoogtepunten zoals een huwelijksjubileum. Maar ook voor sommigen onder ons een jaar vol droefheid en verdriet. De dood kwam langs. Een onherroepelijk afscheid van man of vrouw, een kind. Samen moeten we echter weer verder en voor de laatste categorie die genoemd is, hopen wij, dat ze niet vergeten worden door de naaste vrienden en kennissenkring met de naderende feestdagen. "Sobats", de komende

feestdagen worden moeilijk voor hen die afscheid hebben moeten nemen van een dierbare.

Een extra bezoek kan heel veel voor hen betekenen. Woont u niet in de buurt? Een kaart kan ook een gevoel van verbondenheid overbrengen.

De Vomi bestuurders uit Drenthe wensen u verder allemaal "Prettige en Gezellige Kerstdagen" en een heel voorspoedig 1993.

Met elkaar maar weer de schouders onder het Vomi werk.

Januari 1993 staat al weer bol van de activiteiten. De afdeling Meppel gaat op dinsdag 12 januari al weer van start met de eerste bijeenkomst.

Hoogeveen zit Meppel heel dicht op de hielen, want op donderdag 14 januari worden de mensen rond Hoogeveen al weer opgeroepen voor een gezellige middag.

Ook de afdeling Assen is druk doende. Ook daar hoopt men u in de loop van januari een gezellige middag te kunnen aanbieden. U hoort nog de juiste datum. Groningers, let op uw zaak.

Ook omgeving Assen is voor u bedoeld. Misschien kunt u ook wat inbreng leveren. Sobat Habich, Boerakkerweg 10, 9365 TJ Niebert, tel. 05945-49503 neemt graag uw suggesties in ontvangst.

Het begin is er weer. De kop is er af. We hopen met elkaar in 1993 weer veel mooie dingen onder de Vomi vlag te mogen meemaken.

Secretaris J. Plat,
Sassenbergen 71, 9531 GW Borger
Tel. 05998-35666.

Vereniging Veluwe

Op vrijdag 13 november organiseerde onze vereniging een filmavond in de "De Muzenhof" te Ermelo.

Ondanks de slechte weersomstandigheden was er een grote belangstelling. Na een welkomstwoord door onze voorzitter de heer Henk van Gunst en een inleidend betoog door de filmopereur de heer de Wit, werden er die avond enkele films vertoond. In de pauze werd door een paar bestuursleden actie ondernomen om het ledental weer wat uit te breiden. Resultaat: weer vijf nieuwe leden erbij en nog wat goede contacten gelegd.

Na afloop van de filmvoorstelling werd er nog wat nagepraat.

Tenslotte sloot de voorzitter deze avond af met een woord van dank aan de heer de Wit en aan allen voor hun belangstelling en wenste hen een voorspoedige reis naar huis.

H.W. van de Bospoort
v.d. Hagenstraat 513, 6717 DJ Ede
Tel. 08380-31936.

SOCIALE COMMISSIE-V.O.M.I.

Voorzitter

Victor C. Brild
117 van Nijenrodestraat
2597 RL 's-Gravenhage
tel. 070 - 3280158

Friesland

T. Twijnstra
314 Zengstroen
8935 KP Leeuwarden
tel. 058 - 860092

Overijssel

J. Timmer
28 Valeruststraat
7604 CP Almelo
tel. 05480 - 19436

Drenthe/Groningen

W. Veerman
118 Graverlanden
9407 JS Assen
tel. 08820 - 41733

Veluwe

H.J. Rensdijk
268 Vuurdoochstraat
8171 XB Vaassen
tel. 05798 - 3182

Rivierland

G.W. Sonekouw
28 Gerststraat
6617 CH Berghem
tel. 08873 - 1586

Oost Nederland

J. Geboer
25 Schoofstraat
7471 WS Goor
tel. 05470 - 74574

Brabant Oost/Limburg

N. den Hollander
218 Slatingstraat
6343 EL Oss
tel. 04120 - 25109

Brabant West

G. Offenberg
27 Susannedijk
4707 WN Rosendaal
tel. 01650 - 36343

Utrecht

W.L. Schooten
69 Comenialaan
3706 XD Zeist
tel. 03404 - 56938

Zuid Holland Noord

F. van der Meer
118 Londenstraat
2711 DE Zoetermeer
tel. 079 - 415046

Zuid Holland Zuid

J.H. van Breugel
167D Hollandseweg
3332 AG Zwijndrecht
tel. 078 - 126752

Noord Holland

J. Harmsen
26 Egelamerlaan
2015 KJ Haarlem
tel. 023 - 240010

Flevoland

F.H.A.M. Frantaen
13 Oevergrend
1356 AE Almere
tel. 038 - 6316972

Zeeland

W. Ekveld
22 Rambrandtlaan
4532 HR Terneuzen
tel. 01150 - 14811 / 84236

Beheerder Fonds Sociale Zorg

J.G. Huijgen
60 Beemd Gras
2804 NV Gouda
tel. 01820 - 33330
postgids 61.31.84.4

Propaganda Fonds Sociale Zorg

Mw. J.M. Hollewin
13 de Goede Hoop
2021 AP Haarlem
tel. 023 - 253058

Coördinatrice / secretaresse

Mw. A.W. Zantinga - Edons
31 van Sandwijkstraat
7711 HW Nieuwlausen
tel. 05296 - 1281

Spaart s.v.p. alle soorten postzegels, gebruikt of ongebruikt voor het Fonds Sociale Zorg en stuurt ze naar Mw. Jac. Hollewin, De Goede Hoop 13 2021 AP Haarlem, tel. 023-253058.

V.B.

DOELSTELLINGEN

Behartigen van ideële, materiële en immateriële belangen van de oud militairen Indië- en Nieuw Guineagangers die bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Ned. Oost Indië, thans Indonesië hebben gediend.

Behartigen van de belangen van hun weduwe en wezen alsook van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of van hen, die tengevolge van dienstverrichtingen invalide werden.

Herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen, die tijdens of ten gevolge van internering, krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden. De vereniging tracht het gestelde doel, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie te verwezenlijken.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder behoud van onafhankelijkheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Het bestuur is van mening dat de V.O.M.I. open moet staan voor allen die gediend hebben bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Nederlands Oost Indië, thans Indonesië met toepassing van de bovengenoemde doelstellingen.

Lidmaatschap

- Een ieder die in het voormalig Ned. Oost Indië/Indonesië in Nederlandse militaire dienst is geweest.
- Weduwe van militairen die aan het bovenstaande onder a voldoen.